

ประวัติศาสตร์เปลี่ยนแปลง (A HISTORY OF CHANGE)

รวบรวมโดย คุณนาธาน เบนเน็ตต์ และคุณฟิลิป เดียร์เดน
Compiled by Nathan Bennett and Phil Dearden

แปลโดย อลิน กัดฟัก

การสำรวจการ
เปลี่ยนแปลง
ทางสังคมและ
สิ่งแวดล้อมที่
บ้านท่าเขา ผ่าน
รูปถ่ายฝีมือคน
ท้องถิ่น

An Exploration of
Environmental
and Social
Change in Ban
Tha Khao
Through the
Photographs of
Locals

A History of Change: An Exploration of Environmental and Social Change in Ban Tha Khao Through the Photographs of Locals

**Compiled by Nathan Bennett and Phil Dearden
(Translated by Alin Kadfak)**

This publication should be cited as:

Bennett, N. & Dearden, P. (2012). A History of Change: An Exploration of Environmental and Social Change in Ban Tha Khao Through the Photographs of Locals. Report prepared for Project IMPAACT, Marine Protected Areas Research Group, University of Victoria. 81 pp.

© Nathan Bennett (njbennet@uvic.ca) - 2012

All rights reserved. This publication may be reproduced in whole or in part and in any form for educational or non-profit purposes without the permission of the copyright holders provided that due acknowledgement of the source is given. This publication may not be copied, or distributed electronically, for resale or other commercial purposes.

All photographs in this document were taken by villagers in Ban Tha Khao.

กิตติกรรมประกาศ

ACKNOWLEDGEMENTS

โครงการวิจัยอิมแพ็คหรือมีชื่อเต็มว่าโครงการการพัฒนาพื้นที่อนุรักษ์แนวชายฝั่งทะเลอันดามัน, ประเทศไทย เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มนักวิจัยพื้นที่อนุรักษ์ทางทะเล มหาวิทยาลัยวิกตอเรีย ประเทศแคนาดา เราขอขอบคุณผู้ให้การสนับสนุนโครงการอิมแพ็ค ได้แก่ สถานักวิจัยทางมนุษย์และสังคมประเทศแคนาดา, มูลนิธิทรูโด และโครงการจัดระบบนิเวศทางทะเล อ่าวเบงกอล รวมไปถึงคุณปิยาภัสร์ นครชัย (ปอ) ผู้ช่วยนักวิจัยและผู้แปลภาษา ที่ช่วยในกระบวนการเก็บข้อมูลการทำวิจัยเสียงผ่านภาพเป็นอย่างดี

สุดท้ายนี้เราขอขอบคุณผู้เข้าร่วมกิจกรรมจากชุมชนบ้านท่าเขาเป็นอย่างยิ่ง ที่เข้าร่วมกิจกรรมการถ่ายภาพ และเล่าเรื่องราวประกอบภาพถ่ายอย่างอดทน สมาชิกที่เข้าร่วมประกอบไปด้วย:

- คุณประพันธ์ เป็นอำมาต (ผู้ใหญ่บ้าน)
- คุณเฮอร์ด บำรุง (บังเฮอร์ด)
- คุณโอพาส สงวนสิน (บังโอพาส)
- คุณสมพงษ์ สงวนสิน (บังสมพงษ์)
- คุณบุหงา ทันไญพัก (จ๊ะหงา)
- คุณลำลำผ้า ศรีสมุทร (จ๊ะรัน)
- คุณสมนึก และคุณอุดม ทองสุข (จ๊ะขอและบังหนาน)
- คุณหมัด มุกดา (บังหมัด)
- คุณบัญชา เฉลิมการ (บังเหตุ)
- คุณมงคล มุกดา (บังบ่าว)
- คุณกานดา สงวนสิน (จ๊ะบิตะ)

Project IMPAACT, which stands for Improving Marine Protected Areas on the Andaman Coast of Thailand, is a project of the Marine Protected Areas Research Group at the University of Victoria. We would like to acknowledge the following sources of funding for various aspects of Project IMPAACT: the Social Sciences and Human Research Council of Canada, the Trudeau Foundation, and the Bay of Bengal Large Marine Ecosystem project. Piyapat Nakornchai (Por) worked as a research assistant and translator during several stages of this photovoice project and her contribution is valued.

Finally, we would like to express our appreciation to the members of Ban Tha Khao who participated in the making of this book. The following individuals took photographs and patiently explained the stories behind them:

- Prapan Ben-ah-mhad (Chief)
- Red Bamroong (Bung Red)
- Opat Sa-nguansin (Bung Opat)
- Sompang Sa-nguansin (Bung Sompong)
- Bu-nga Tanyopak (Ja Ah)
- Salafa Srisamud (Ja Ran)
- Somnuek and Udom Thongsook (Ja Kor and Bung Nan)
- Meed Mookda (Bung Meed)
- Buncha Chalermkan (Bung Hed)
- Mongkol Mookda (Bung Bao)
- Kanda Sa-nguansin (Ja Bida)

แนะนำบ้านท่าเขา

(INTRODUCTION TO BAN THA KHAO)

บ้านท่าเขาเป็นหมู่บ้านขนาดเล็ก มีประชากรประมาณ 1500 คน ตั้งอยู่บนเกาะยาวน้อยซึ่งอยู่ใจกลางอ่าวพังงา ประเทศไทย คนเริ่มเข้ามาอยู่ที่เกาะยาวน้อยเมื่อปี 2323 แต่ยังไม่ได้ถูกแต่งตั้งให้เป็นตำบลจนกระทั่งปี 2446 เดิมทีคนบ้านท่าเขาประกอบอาชีพจับสัตว์น้ำ ปลูกข้าว และปลูกพืชอื่นๆ เมื่อก่อนคนที่นี่เดินทางโดยใช้เรือพาย หรือเรือใบ ซึ่งใช้เวลาหนึ่งวันในการเดินทางขึ้นฝั่ง แต่เมื่อไม่กี่ปีมานี้ชุมชนเริ่มเปลี่ยนจากการทำประมงเป็นการทำสวนยาง และการท่องเที่ยว ผู้คนเริ่มย้ายเข้ามาอยู่ในเกาะยาวน้อยมากขึ้น การคมนาคมและสิ่งก่อสร้างก็พัฒนาเพิ่มขึ้น เรือแบบดั้งเดิมถูกแทนที่ด้วยเรือหางยาวและเรือเร็ว จำนวนประชากรในอ่าวพังงา, กระบี่ และภูเก็ตเพิ่มจำนวนขึ้นอย่างมาก ประชากรที่เพิ่มขึ้นส่งผลกระทบต่อการใช้ทรัพยากรทางทะเลและทางบกในพื้นที่ นอกจากนี้บริเวณเกาะยาวยังเป็นที่ตั้งของอุทยานแห่งชาติ 2 แห่ง คืออุทยานแห่งชาติอ่าวพังงา และอุทยานแห่งชาติธารโบกขรณี หนังสือเล่มนี้จะเล่าเรื่องเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของชุมชนบ้านท่าเขา ในช่วงเวลาไม่กี่ปีที่ผ่านมา ผ่านรูปภาพและเรื่องเล่าของคนท้องถิ่น

Ban Tha Khao is a small village of approximately 1500 people located on Ko Yao Noi island in the middle of Ao Phang Nga bay in Thailand. People began to settle on Ko Yao Noi in 1780 but it was not named as a sub-district until 1903. Originally, inhabitants of Ban Tha Khao made a living from subsistence fishing, farming rice, and growing other food crops. People travelled in self propelled row boats or sail boats and it took a day to travel to the mainland. In more recent years, community livelihoods have shifted away from fisheries and towards rubber plantations and tourism development. More people have moved to the island and infrastructure and transportation have improved. Longtail boats and speedboats have replaced earlier models. The population of other areas in Ao Phang Nga, Krabi, and Phuket have also increased significantly and so has the number of fishers. As a result of these population pressures and a number of factors, both marine and terrestrial resources have declined in the area. Two national parks have been created, including Ao Phang Nga National Park and Than Bhok Khorani National Park. This document tells the story of the many social and environmental changes that Ban Tha Khao has undergone in recent years through the photographs and stories of local people.

กระบวนการวิจัยเสียงผ่านภาพ (THE PHOTOVOICE RESEARCH PROCESS)

คณะนักวิจัยขอความร่วมมือจากสมาชิกชุมชนบ้านท่าเขาให้เข้าร่วมทำกิจกรรม “เสียงผ่านภาพ”¹ เพื่อสำรวจการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ชุมชนและสิ่งแวดล้อมทางทะเล การประชุมเชิงปฏิบัติการได้ถูกจัดขึ้นในชุมชนเพื่อแนะนำการใช้กล้องสำหรับถ่ายใต้น้ำ และแนะนำเกี่ยวกับกระบวนการทำวิจัย “เสียงผ่านภาพ” ผู้เข้าร่วมกิจกรรมใช้เวลา 2 อาทิตย์ช่วงเดือนกันยายน ปี 2554 ในการถ่ายภาพ เมื่อถ่ายภาพเสร็จคณะนักวิจัยได้ทำการพิมพ์ภาพแล้วนำกลับไปชุมชน เพื่อให้ผู้ถ่ายภาพอธิบายเรื่องราวต่างๆที่แฝงอยู่ในรูปภาพเหล่านั้น

กระบวนการทำวิจัย “เสียงผ่านภาพ” ของบ้านท่าเขาเป็นส่วนหนึ่งของส่วนขยายโครงการวิจัย “อิมแพ็ค” ที่เน้นเรื่องการอนุรักษ์ทางทะเล, การประกอบอาชีพ และสภาพอากาศเปลี่ยนแปลงตลอดแนวชายฝั่งอันดามัน หากสนใจเพิ่มเติมเกี่ยวกับโครงการ กรุณาเข้าไปที่เว็บไซต์ <http://projectimpaact.asia>

Community members in Ban Tha Khao were asked by our team of researchers to participate in a Photovoice process¹ to explore social changes in the community and environmental changes in the marine environment. A workshop was held in the community to instruct people on the use of underwater digital cameras and to learn about the photovoice process. Participants spent two weeks taking photos during September 2011. Afterwards, the photographs were printed and interviews were conducted to have participants explain the stories behind the pictures.

The photovoice process in Ban Tha Khao was part of a broader research project that focuses on conservation of the marine environment, local livelihoods, and climate change across the Andaman coast of Thailand. Project IMPAACT, which stands for Improving Marine Protected Areas on the Andaman Coast of Thailand, is a project of the Marine Protected Areas Research Group at the University of Victoria. To learn more about the project please go to: <http://projectimpaact.asia>

¹ Wang, C., & Burris, M. A. (1997). Photovoice: Concept, Methodology, and Use for Participatory Needs Assessment. *Health Education & Behavior*, 24(3), 369 –387. 5

ภาพรวมของการเปลี่ยนแปลง

ส่วนต่อไปของหนังสือจะเสนอภาพรวมของการเปลี่ยนแปลง ที่ขบวนการ “เสียงผ่านภาพ” ได้นำเสนอผ่านภาพถ่ายและบทสัมภาษณ์จากผู้เข้าร่วมโครงการ ทางคณะนักวิจัยพยายามที่จะนำเสนอเรื่องราวจากการเล่าเรื่องของผู้เข้าร่วมกิจกรรมให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด ผ่านการตัดตอนบทสัมภาษณ์แล้วนำเสนอแบบบรรยาย โดยประเด็นหลักที่เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและสิ่งแวดล้อมได้ถูกแบ่งเป็นหัวข้อต่อไปนี้

การเปลี่ยนแปลงทางสังคม

- การทำประมงลดลง
- การทำสวนยางเพิ่มขึ้น
- ปฏิสัมพันธ์ระหว่างคนในชุมชนลดลง
- การตั้งอุทยานแห่งชาติ
- ผลกระทบจากการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น
- การทำอาชีพเสริมของกลุ่มแม่บ้าน
- คนย้ายเข้ามาอยู่ในพื้นที่
- สิ่งก่อสร้างเพิ่มขึ้น
- เปลี่ยนประเภทของอุปกรณ์ประมง
- ราคาปลาเพิ่มขึ้น
- ฟังฟังระบบตลาดมากขึ้น
- เยาวชนได้รับการศึกษาสูงขึ้นและย้ายออกนอกพื้นที่มากขึ้น
- เรือพาณิชย์เพิ่มจำนวนขึ้น
- ที่ดินถูกขายให้คนภายนอก
- โครงสร้างการปกครองเปลี่ยนแปลงไป
- วัฒนธรรมชาวมุสลิมไม่เปลี่ยนแปลง
- มีเทคโนโลยีและสิ่งอำนวยความสะดวกใหม่ๆ

การเปลี่ยนแปลงทางสิ่งแวดล้อม

- ปลาลดลง
- การกัดเซาะเพิ่มขึ้น
- ไม่มีเวลาให้ธรรมชาติได้ฟื้นตัว
- ผลกระทบจากนักท่องเที่ยวต่อธรรมชาติ
- อุปกรณ์ประมงทำลายสิ่งแวดล้อมลดลง
- มีประการังเทียมในทะเล
- ขยะเพิ่มขึ้น
- ปลาบางชนิดหายไป
- ซากประการังตายบนชายหาด
- ปลาตัวใหญ่ลดลง
- ชุมชนทำการอนุรักษ์

OVERVIEW OF CHANGES

The following document provides an overview of the changes that photovoice participants explored through their photographs and during their interviews. In compiling this document, we have tried to remain as truthful to the voice of the storyteller as possible through parsing together excerpts from the interviews to create narratives about the photographs. Below are thematic lists that provide an overview of the social and environmental changes that were noted by participants in Ban Tha Khao.

Social Changes

- Declining fishing livelihoods
- Increasing rubber plantations
- Declining civic engagement
- Creation of the national park
- Increasing tourism impacts
- Supplementary livelihoods for women
- More people moving into the area
- More infrastructure
- Changing fishing gears
- Market prices for fish have increased
- More engagement with market economy
- Youth are more educated and moving away
- More commercial fishing boats
- Land is being sold to outsiders
- Changing governance structures
- Muslim traditions are unchanging
- New technologies and conveniences

Environmental Changes

- Decreasing fish
- Increasing erosion
- No time for nature to recover
- Impacts of tourism on nature
- Less damaging fishing gear
- Artificial reefs in the ocean
- More garbage
- Disappearing species of fish
- Dead coral on the beach
- Less big fish
- Community is doing conservation

การเปลี่ยนแปลงทางสิ่งแวดล้อม (ENVIRONMENTAL CHANGES)

ปลาลดลง

การกัดเซาะเพิ่มขึ้น

ไม่มีเวลาให้ธรรมชาติได้ฟื้นตัว

ผลกระทบจากนักท่องเที่ยวต่อธรรมชาติ

อุปกรณ์ประมงทำลายสิ่งแวดล้อมลดลง

มีประการังเทียมในทะเล

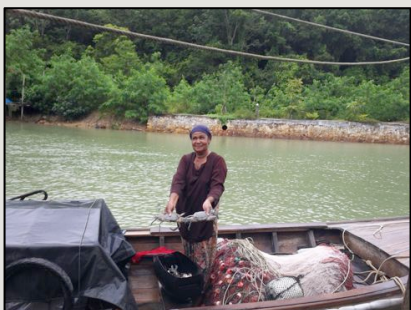
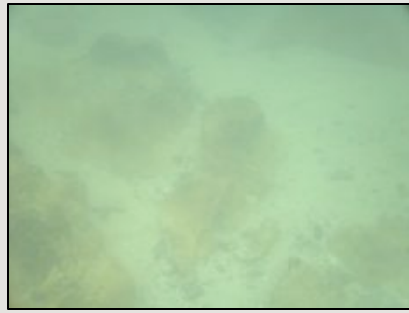
ขยะเพิ่มขึ้น

ปลาบางชนิดหายไป

ซากประการังตายบนชายหาด

ปลาตัวใหญ่ลดลง

ชุมชนทำการอนุรักษ์

การเปลี่ยนแปลงทางสิ่งแวดล้อม

Environmental Changes

แนวชายฝั่งเลือนเข้ามา (THE SHORELINE IS FURTHER IN)

“สมัยก่อนเคยมีแนวสันทรายแต่หายไปหมดหลังสึนามิ เมื่อก่อนคลื่นจะมาจากสองทิศทาง แต่ทุกอย่างก็หายไปหมด เพราะตอนคลื่นสึนามิมา คลื่นมันใหญ่มาก พัดเอาทรายออกไปหมด ก่อนหน้านั้นแนวชายฝั่งอยู่ห่างออกไป 20 กว่าเมตรถ้าเทียบกับปัจจุบัน คลื่นซัดชายฝั่งเข้ามาด้านในทุกอย่างถึงมันจะไม่เป็นปัญหา แต่ถ้าเทียบกับเมื่อก่อนคนสามารถเดินชายหาดได้ นักท่องเที่ยวก็ยังได้เล่นชายหาด ชายหาดในอดีตสวยกว่าตอนนี้มาก” - บังหมัด

“There used to be a connecting sand bank. But after the tsunami, the bank was gone. There used to be waves coming from both sides. It happened all at once after the tsunami. The tsunami was a big wave and the currents were so strong that it just dragged the sand out. Before, the shoreline was 20 metres farther out than it is now. But the waves keep on hitting the shoreline and taking it further and further in. It is not really a problem. Before, it was beautiful and you could walk. For tourists, there was a beach there before.” – Bung Meed

แผ่นดินถูกกัดเซาะ (LOOSING LAND TO EROSION)

“สมัยก่อนเคยมีต้นผักเบี้ยขึ้นตามชายฝั่ง ต้นไม้ประเภทนี้ขึ้นห่างจากทะเลไกลมาก แต่เพราะน้ำทะเลกัดเซาะ เมื่อก่อนเคยมีต้นมะพร้าวริมถนน เดิมการวัดที่ดินทำโฉนด ที่ดินจะถูกวัดจากแนวทะเล แต่เดี๋ยวนี้ต้องวัดจากแนวถนน สิ่งที่เปลี่ยนแปลงไปคือเจ้าของที่ดินเสียที่ดินไปกว่าครึ่งไรทางด้านที่ติดกับแนวชายฝั่งทะเล ซึ่งเจ้าของที่ดินเหล่านี้ไม่สามารถขยายที่ดินออกไปด้านบนฝั่งได้ ที่ดินแถบนี้กลายเป็นของนายทุน เกาะเราเล็กลงเรื่อยๆ” - จ๊ะขอและบังหนาน

“Along here in the past there used to be a vine called horse hoof that grew on the beach. It grew a long way from sea level. The sea eroded it. Before, there were coconut plantations in front of the road. When they measure land to register for title, they used to use the sea as a boundary but now it is changed to the road instead. The change is that for land measuring it took half a rai of land and they don't allow them to expand on the terrestrial side. The land here is all in investor's hands. The island is smaller now.” – Ja Kor and Bung Nan

เราต้องช่วยกันป้องกันชายฝั่ง (YOU HAVE TO PROTECT THE SHORE)

“เมื่อก่อนมีต้นมะพร้าวขึ้นเต็มไปหมด แต่ตอนนี้น้ำทะเลกัดเซาะเข้ามาถึงถนน สมัยก่อนชาวบ้านวางท่อคอนกรีตกับถุงทรายเพื่อกันแนวชายฝั่ง แต่การสร้างแนวป้องกันการกัดเซาะต้องใช้กำแพงถึงจะดี เดี่ยวนี้เราใช้ถนนเป็นเครื่องป้องกันการกัดเซาะ” - บังหมัด

“in the past, there was a coconut tree area but the water is coming close to the road now. In the past, they would put out concrete pipes with sand to protect the shore. But you have to have a wall. Now there is the road to protect it.” – Bung Meed

แถบนี้เคยมีปะการัง แต่สมัยนี้เหลือแต่หาดทราย (IT USED TO BE CORAL BUT NOW IT IS SANDY)

“ในอ่าวนี้เคยมีปะการังชาวบ้านจะเก็บหอยแครงปะการัง แต่หลังสึนามิตกอย่างกลายเป็นทราย สมัยก่อนเวลาน้ำลง คนยังขึ้นเรือที่ทำเรือได้ แต่ตอนนี้ไม่ได้อีกแล้ว ผมก็ไม่รู้ว่ามันเป็นเพราะอะไร แต่ก่อนแถวอ่าวนี้มีปูลมอยู่เยอะ” - บังเฮอร์ด

“There used to be coral in the bay here. It is where people would collect the coral clam (Hoi Krang). After the tsunami, it turned sandy. When it was lowest tide, people could dock at the pier but not anymore. I am not sure why. There were lots of ghost crabs in the bay in the past too.” – Bung Red

ประการังตายมาจากที่ไหน (WHERE DID THE DEAD CORAL COME FROM?)

“สมัยก่อนถ้าคุณเดินบนชายหาดจากฝั่งหนึ่งไปอีกฝั่งหนึ่ง ชายหาดจะมีแต่ทรายละเอียดและน้ำทะเลใส แต่ตอนนี้บนชายหาดมีแต่หินที่ถูกพัดเข้ามา ผมไม่รู้ว่ามันมาจากไหน สมัยก่อนไม่เห็นเคยมี มันอาจจะเป็นประการังตายที่ถูกพัดมาจากเกาะข้างๆ หรือไม่ก็ถูกพัดขึ้นๆลงๆ ตามกระแสน้ำ” - บังเฮอร์ด

“If you walk along the beach from one side to the other, it used to be pure sand. Just clear beach and beautiful water. Now these rocks are washed to the bay. I don't know where they are from. There were none in the past. It is dead coral. Maybe the coral came from the islands nearby our home. Maybe it is just washed up and down by the tide.” – Bung Red

ปกติปลาจะว่ายกันเป็นฝูง (NORMALLY THE FISH SWIM IN SCHOOLS)

“รูปนี้เป็นรูปปลาแก็ดเดตหรือปลาสลิตทะเล ปกติปลาประเภทนี้ไม่ว่ายน้ำตามลำพัง แต่จะว่ายกันเป็นฝูง ฝูงหนึ่งมีประมาณ 20-30 ตัว หรืออาจจะมากถึง 100 ตัว แต่ที่ปลาน้อยลงเพราะมีการจับปลาโดยใช้ทั้งลอบและอวน ถ้าหากชาวประมงไปวางลอบหรืออวนข้างนอก เราก็คงไม่ได้ปลาประเภทนี้ ชาวประมงมักจะดักบริเวณหินกองหรือแนวประการัง ปลาประเภทนี้จะอยู่ในเขตน้ำลึกประมาณ 10-15 เมตร ดังนั้นชาวประมงจึงวางลอบและอวนรอบๆเกาะ ปลาประเภทนี้จะชอบอยู่ในแนวประการังไม่ใช่แถบดินทรายหรือโคลน ปลามงและปลาแก็ดเดตจะอาศัยอยู่ในบริเวณเดียวกัน แต่ปลาแก็ดเดตจะไม่ย้ายถิ่น” - บังเหตุ

“This is a photo of rabbitfish. Normally, the fish don't stay alone like this. They normally stay in a school of 20-30 fish or up to 100 fish. There are few of them because of the trap and the nets. If they put the nets and the trap outside they would not get these fish so they put them near boulders and corals. The fish stay at a depth of 10-15 meters near the islands. So the fishers put traps and nets around the islands. Mostly they stay in the coral area not in the sandy or muddy areas. The jack fish and rabbitfish stay in the same area but rabbitfish do not migrate.” - Bung Hed

สมัยก่อนมีปลาอยู่เยอะ (IN THE PAST THERE WERE LOTS OF FISH)

“สมัยก่อนฉันจับปลาทรายโดยไม่ต้องใช้อวน ได้ปลาวันละเป็นร้อยกิโล แต่เดี๋ยวนี้ ถ้าจะให้ได้เท่านี้ต้องใช้เวลาเป็น 10 วัน ซึ่งอาจจะจับได้ไม่ถึง 50 กิโลกรัมด้วยซ้ำ เดิมนั้นวันหนึ่งๆสามารถจับปลาได้แค่ 10-20 ตัว อย่างมากที่สุดก็ประมาณ 10 กิโลกรัมต่อวัน ฉันตกปลาโดยใช้คันเบ็ด ปลามันลดลงเพราะมีคนใช้อวนจับ บางคนใช้อวนลาก แต่ก่อนไม่มีใครใช้อวนแต่ใช้เบ็ดตกปลากันหมด ฉันใช้เบ็ดตกปลาทรายตั้งแต่อายุ 10 ขวบ บางครั้งฉันก็โดนเรียนเพื่อไปตกปลา ฉันไม่ค่อยสนใจโรงเรียนแต่ชอบตกปลามากกว่า แล้วก็ยังคงมาจนถึงเดี๋ยวนี้ เด็กสมัยนี้ไม่เห็นโรงเรียนไปตกปลา” - จ๊ะรัน

“In the past, I got 100 kilograms of silago per day with no nets. Now it takes more than 10 days to get that many. Maybe not even 50 kilograms. Now, it is around 10-20 fishes a day. I get a maximum of 10 kilograms. Just by rod like that. It has decreased because there are lots of nets. There are many of the dragging nets. Before there were no nets. People used rod and bait. I did silago fishing by rod since I was 10 years old. Sometimes, I would skip school to fish. I didn't pay much attention to school but I liked fishing. I have been doing it until now. Kids these days don't skip school to go fishing.” - Ja Ran

กรมประมงช่วยอะไรไม่ได้ (THE FISHERY OFFICER CANNOT DO ANYTHING)

“วันนั้นผมไม่ค่อยได้กุ้ง ผมตกกุ้งได้แค่ 5 กิโลกรัมซึ่งถ้าเทียบกับ 10-20 ปีก่อนจะตกกุ้งได้วันละ 10-20 กิโลกรัม สิ่งที่เปลี่ยนแปลงไปก็คือพวกเรายังใช้อวนตกกุ้งทุกวัน แต่พวกเรือใหญ่จะใช้ไฟจับกุ้ง จับแค่วันเดียวแต่เอากุ้งไปหมด พวกนี้ใช้ไฟฉายลงน้ำแล้วก็จับปลากับกุ้งไปหมด มันแย่มาก เรือพวกนี้จะมาแค่ 1-2 วันต่อปี มีกันประมาณ 10 ลำ เรือปลากะตักก็เหมือนกัน เวลาเรือพวกนี้มา เราไม่เหลืออะไรให้จับ เราคุยกับคนพวกนี้ไม่ได้ เพราะเค้ามาจากที่อื่น เราไม่รู้ว่เค้าเป็นคนไหน มีเจ้าหน้าที่คนหนึ่งที่อยากไปคุยกับเรือพวกนี้ แต่เจ้าหน้าที่ก็กลัวโดนยิง เค้าไม่กล้าออกไปคุยกับเรือพวกนี้ตอนกลางคืน” - บังสมพงษ์

“On that day, I did not get many shrimp. I got 5 kilograms. The change is that 10-20 years ago I would get 10-20 kilograms. The change is that we use nets every day. For the spotlight fishers, they do it for 1 day and take everything. They use the bright lights and they get all the fish and shrimp. It is bad. They come a few times a year for 1 or 2 days. Ten of these boats come. The anchovy boat too. When they go out then we do not get anything. You cannot really talk to them. They are all from outside. I do not know where they are from. There is 1 officer here who would like to go and talk to them. But he is afraid of being shot at. He does not dare to go out and talk to these boats at night.” - Bung Sompong

ปลาน้อยลงแต่ราคาสูงขึ้น (LESS FISH BUT THE PRICE IS UP)

“เราเคยจับปลาได้ 300-400 กิโลกรัมต่อเรือหนึ่งลำ แต่เดี๋ยวนี้ได้แค่ 100 กิโลกรัม รูปนี้แสดงให้เห็นว่าเราได้ปลากลับบ้านเท่าไรหลังจากแบ่งกันแล้ว แต่ก่อนเราแบ่งปลาได้คนละถุงใหญ่ เดี่ยวนี้เวลาถึงลอบขึ้น เราได้ปลาแค่ 5-6 ตัวในลอบ แต่มันก็พอคุ้มทุนเพราะราคาปลาสูงขึ้น สมัยก่อนเราต้องเอาปลาไปขายถึงกระบี่ ได้กิโลกรัมละ 30 บาท เดี่ยวนี้ขายได้กิโลกรัมละ 100 บาท แต่ก็ยังไม่พอเลี้ยงชีพ การเปลี่ยนแปลงเกิดจากมนุษย์ เพราะว่ามีชาวประมงเพิ่มขึ้น เครื่องมือก็ทันสมัยขึ้น แล้วยังมีเรือพานิชย์ที่ลักลอบเข้ามาอีก นอกจากนี้พวกนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวจะทาศรีมกันแดดและมากับเรือเร็วสามเครื่องยนต์ ทำให้ปลาหนีไปหมด ใบบัดเรือและท่อไอเสียทำให้น้ำมันลงไปใต้น้ำ 5-6 เมตร ถ้าเรือเร็วผ่านแล้วเราดำน้ำอยู่ พอขึ้นมากลืนน้ำมันจะติดเสื้อขึ้นมาด้วย” - จ๊ะขอและบังหนาน

“We used to get 300-400 kilograms for the whole boat but now it is 100 kilograms. This picture shows the number that they each get. Small bags. Before, it was big bags for each of them. Now they retrieve the trap even if there are only 5-6 fishes. But it is bearable because the price is up. Before, they had to go to Krabi for 30 baht a kilo. Now the price is 100 baht a kilo. Still it is not enough to make a living. These changes were caused by humans. There are many fishers, more advanced equipment, and some commercial boats that smuggle in the area. Plus, there are tourists that put sunscreen on and it keeps the fish away and they have speedboats with the three engines. The propeller with the long underwater exhaust pipe can make the gas go down 5-6 meters. If the speedboat passes when you are diving, when you emerge you shirt will smell like gas.” - Ja Kor and Bung Nan

มีคนมากกว่าปลา (THERE ARE MORE HUMANS THAN FISH)

“สมัยก่อนเราจับปลาทรายได้วันละ 20-30 กิโลกรัม แต่เดี๋ยวนี้จับได้แค่ครึ่งเดียว ถ้าเป็นช่วงหน้าแล้งจะได้แค่ 5 กิโลกรัม เป็นเพราะมนุษย์ที่ทำให้เป็นแบบนี้ เพราะทุกคนต้องทำมาหากิน เลยมีคนมากกว่าปลาคคนจากเกาะยาว, กระบี่ และพังงามาจับปลาในบริเวณนี้ ปลาเลยไม่มีเวลาโตได้ ถ้ามีการปิดอ่าวแล้วปล่อยให้ปลาวางไข่ และไม่อนุญาตให้ใช้อวนจับปลาซัก 2-3 เดือนเหมือนที่ปิดคลองที่กระบี่ แล้วอนุญาตให้แค่จับปลาโดยใช้เบ็ดเท่านั้น พวกคนที่ใช้อวนจับปลาควรโดนจับ กฎลักษณะนี้ถือว่าเป็นการทำข้อตกลงร่วมกัน ที่ประชุมหมู่บ้านประกาศห้ามการใช้อวนตาขนาดเท่ามุ้งจับปลาบริเวณอ่าวด้านหน้าหมู่บ้าน แต่ยังมีคนลักลอบจับปลาอยู่ ถ้ามีคนเห็นก็สามารถแจ้งผู้ใหญ่บ้านเพื่อทำการจับกุม ถ้ามีการใช้มุ้งจับปลาช่วงปิดอ่าว จะทำลายปลาตัวเล็กจนหมด” - บังสมพงษ์

“It is the same for silago too. Twenty years ago, we caught 20-30 kilograms a day. Now, it is half. In dry season, it is 5 kilograms. It is humans that are doing this. Lots of people making a living. There are more humans than fish. People from Ko Yao, Krabi, and Phang Nga go fishing at this location. The fish do not have time to grow. Maybe closing the bay and letting the fish spawn would help. No fishing nets allowed for 2-3 months. They close the canal in Krabi province. It is fine to fish using rod and bait but no netting is allowed or you will be arrested. It is a concession. Using the mosquito net is not allowed in the bay in front of the community. It was declared in a meeting. Some people smuggle to do it at night. If people see, they can report it and the chief will arrest them. Closing the bay with the mosquito net can kill the small fishes.” – Bung Sompong

ปลาลดลง (THE AMOUNT OF FISH HAS DECREASED)

“รูปพวกนี้เป็นรูปตอนเราทำลอบและตอนนำลอบออกไปวางในทะเล ตอนนี้อาจได้ปลาที่ได้น้อยลงมากเวลาเราลอบ แต่ก่อนเวลาเราลอบทีหนึ่ง เราอาจได้ปลา 70-80 กิโลกรัม หรือบางครั้งอาจได้ถึง 100-200 กิโลกรัม แต่ตอนนี้เราจับปลาไม่ได้มากขนาดนั้นอีกแล้ว แต่ก่อนเรือปลากะตักจับเฉพาะปลากะตัก แต่เดี๋ยวนี้เรือพวกนี้จับทุกอย่าง เรือพวกนี้มีอุปกรณ์ที่ทันสมัยมากขึ้น มีทั้งซาวด์เตอร์และโซนาร์ เวลาเราวางลอบ เราได้ปลาประมาณ 50 กิโลกรัม ส่วนเรือปลากะตักได้เป็น 1,000 กิโลกรัม เรือพวกนั้นสามารถจับปลาได้ทั้งฝูง” - บังหมัด

“These are photos of building the trap and when we put the trap out to sea. When we retrieve the trap, the amount of fish has decreased now. Before it was 70-80 kilograms or sometimes 100-200 kilograms. But now, you cannot reach that number. There are many factors. The anchovy boats used to fish only anchovies, now they fish everything. They have good equipment with the sounder and sonar and everything. We just put the trap out and wait for the fish to come. We get 50 kilograms while the anchovy boats get 1000 kilograms. They can finish a whole school of fish.” – Bung Meed

ปลาตัวใหญ่ลดจำนวนลง (THERE ARE LESS BIG FISH)

“เราเคยจับปลาตัวใหญ่ได้ ประมาณ 20 ตัวต่อเรือหนึ่งลำ ใหญ่ขนาดในรูป แต่เดี๋ยวนี้ได้แค่ 3 ตัว ปลาขนาดตัวใหญ่ขายได้กิโลกรัมละ 120 บาท ปลาตัวใหญ่หมายถึงปลาที่หนักเกิน 2.5 กิโลกรัมขึ้นไป ปลาตัวเล็กจะขายได้กิโลกรัมละ 100 บาท เดี่ยวนี้ถ้าได้ปลาเกิน 100 กิโลกรัมต่อเรือทั้งลำถือว่าโชคดี ถือว่ายังคุ้มทุนเพราะราคาปลาสูงขึ้น พอคุ้มทุนแต่ก็ไม่ถึงกับจะพอใจกับสิ่งที่ได้ เพราะจำนวนปลาที่ลดลงทำให้ผมคิดที่จะขายเรือและอุปกรณ์ดำน้ำ” - จ๊ะโกและบังหนาน

“These are big fish. We used to get 20 for a boat. Now we only get 3 of that size. The big jack fish sells for 120 baht a kilogram. For it to be considered big, it needs to be above 2.5 kilograms. A smaller one is 100 baht per kilogram. These days, when we get up to 100 kilogram for the whole boat it is a fluke. It is bearable because the price goes up. It is bearable but not happy. Because of the decline I decided to sell my boat and my diving equipment.” – Ja Kor and Bung Nan

จำนวนปลาลดลง หรือหายไป (MANY FISH ARE DECLINING OR DISAPPEARING)

“ปลาบางประเภทหายไป ตอนนี้ผมอายุเกือบ 50 ปีแล้ว ผมเห็นความเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจน เรือพาณิชย์เข้ามาจับปลาพร้อมเครื่องมือที่สามารถเห็นปลาและจับได้ทั้งฝูง จากประสบการณ์ของผม ปลาเก่ามีหลายชนิด แต่บางชนิดตอนนี้ก็หายไปแล้ว

ถึงวันนี้ มีปลา 4 ชนิดที่ลดจำนวนลงหรือหายไป ชนิดแรกคือปลามงซึ่งลดจำนวนลง ปลามงบางชนิดเช่น ตัวที่มีสีเหลืองและแถบสีข้างตัวหายไปแล้ว ประเภทที่สองคือปลาลิ้นหาซึ่งคล้ายๆปลากระพงแดงตรงทางมีวงกลมสีดำขนาดเท่าที่เขียนบุรี ปลาชนิดนี้อยู่ในน้ำลึกกว่าปลากระพงแดงหรือปลามง ชาวประมงที่วางลอบรู้ว่าปลาแต่ละประเภทอาศัยอยู่ในน้ำระดับใด ปลาชนิดที่สามที่หายไปคือปลาแก้มแดง สมัยก่อนมีปลาชนิดนี้เยอะมาก บางครั้งปลาทั้งฝูงจะเข้ามาในลอบแต่ขายไม่ได้ราคา แต่เดี๋ยวนี้ปลาราคาดีขึ้น แต่ไม่มีปลาจะขาย ปลาผีเสื้อคือปลาชนิดที่สี่ที่หายไป เราเคยจับได้เยอะในลอบ แต่เดี๋ยวนี้ไม่มีแล้ว ปลาประเภทนี้ยังพอเห็นได้เวลาลงดำน้ำ

ปลาไม่มีเวลาฟื้นตัว คนจับปลาเก่าใช้อุปกรณ์พิเศษในการจับลูกปลา เก้าขนาดเท่าข้อนิ้วและขนาดใหญ่กว่า ลอบที่ใช้มีขนาดตาประมาณ 3 เซนติเมตร ลูกปลาเก่าจะถูกขายให้กระชังปลาเพื่อเลี้ยงต่อ ส่วนปลาเก่าขนาดใหญ่จะถูกขายให้พ่อค้าคนกลาง แทนที่จะออกจับปลาแค่ปีละ 8 เดือน แล้วเว้นว่าง 4 เดือน แต่ชาวประมงออกจับปลาทั้งปี และปลาเก่าเป็นปลาที่ไม่ย้ายถิ่นไปที่อื่น“ - บังเหต

“Species of fish do disappear. I am almost 50 now and I have seen this change clearly. The commercial boats come with their standardized tools which can see underwater groups of fish and attack them. There are many species in the grouper family and some of them have disappeared. It changed from many to not many to few to disappeared. This is from my own experience that I have seen this.

So far there are 4 species that have declined or are gone. The jack fish has declined. Some species of jack fish have disappeared like the yellow one with stripes on the body. The second one is true sole, which is similar to red snapper. At the tail it has a black circle the size of an ashtray. This fish stays deeper than red snapper or jack fish. The fisher who uses traps knows at what depth each species stays. The third species that disappeared is the rabbitfishes. In the past there were so many. The whole school would come into the trap but they had no price. Now they have a price and the fish is gone. The fourth species that has disappeared is the butterfly fish. There used to be a lot caught in the trap but now there are none. They can still be seen when snorkeling.

Fish have no time to reproduce. Grouper fishers have special gear that catch the small ones the size of his wrist up to the bigger ones. The traps have a small mesh size of 3 cm. The small ones are sold to aquaculture. The big ones can be sold to middlemen. So instead of catching them for 8 months and taking a break for 4 months, they fish them all year. And groupers are a fish that do not migrate unlike jackfish.” – Bung Hed

กลัวว่าปลาบางประเภทอาจสูญพันธุ์ (IT RAISES FEARS THAT IT MIGHT BE GOING EXTINCT)

“ปลาเก๋าสีชมพูตรงกลางรูปภาพ และปลาที่อยู่ทางซ้ายของรูปที่มีหางสีเหลืองเรียกว่าปลาญี่ปุ่น เราเคยมีปลาพวกนี้เยอะ แต่เดี๋ยวนี้หายาก เรากลัวว่าปลาพวกนี้อาจจะสูญพันธุ์ แต่ก่อนเคยมีคนใช้วนที่คล้ายๆ วนล่อมไปวางไว้ใกล้ๆ แนวประการัง สมัยก่อนเคยมีหอยมุกชนิดหนึ่งที่เกือบสูญพันธุ์ แต่มีการห้ามเก็บหอยประเภทนี้ สิ่งที่ผมเห็นคือการอนุรักษ์ช่วยให้ธรรมชาติฟื้นตัวได้เร็วมาก” - ผู้ใหญ่บ้าน

“There used to be a lot more of the red mouth grouper in the middle. There were lots of the one on the left too – the silver one with the yellow tail. We call it Japanese fish (i.e., redbellied yellowtail fussilier). There used to be lots of them. Now it is rare. It raises fears that it might be going extinct. There used to be a net, similar to a surrounding net, that was put near the corals. There was also a species of pearl oysters that was almost extinct in the past. But then they stopped people from collecting them. What I notice is that if we conserve resources, they recover very quickly.” – Chief

มีปลาหลายประเภทจนนับไม่ถ้วน (YOU CANNOT COUNT ALL THE SPECIES OF FISH)

“รอบนี้เราจับปลามงได้มากที่สุด ปกติเราจับปลาประเภทนี้ได้ประมาณ 80% ผสมกับปลาประเภทอื่นที่จับได้ในล้อม เช่นปลาบีเบียร์ ปลาหูช้าง ปลาคูตคราด ปลาลิ้นหา ปลาญี่ปุ่น ปลาเก๋าปากแดง ปลาเสกหล้า ปลาปิ้ง ปลาแพะ และปลาผีเสื้อ แต่ตอนนี้มีปลาเก๋าปากแดงอยู่ไม่เยอะ เราจับปลาญี่ปุ่นและปลาแพะได้ไม่เยอะอีกต่อไป ในอดีตเคยมีปลาหลายประเภทจนนับไม่ถ้วน แต่ปัจจุบันปลาเหล่านี้ได้ลดจำนวนลง เช่น ปลาเก๋าเสือ ปลาสมอ ปลาเก๋าปากแดง ปลายอดกล้วย ปลาไฟ ปลาปากขวด ปลาดอกหมาก” - ผู้ใหญ่บ้าน

“This round, the fish that we got the most of is jack fish. We get about 80% of this species normally. There is a mixture of other species too that we catch in the traps, including painted sweetlip, lined silvergrunt, true sole, redbelly yellowtail fusilier, red mouth grouper, yellowtail scad, cory catfish, and butterfly fish. But now there are not so many of the red mouth grouper. Some of them we do not catch so much anymore - for example, the “japanese fish” (i.e. redbelly yellowtail fusilier) and the “goat fish” (i.e. cory catfish). There also used to be more varieties of different fishes. You cannot count them all. Many of them have decreased, including brown marbled grouper, red mouth grouper, goldband fusilier, and whipfin majorra.” – Chief

ทะเลไม่เคยขาดชาวประมง (THE SEA IS NEVER WITHOUT FISHERS)

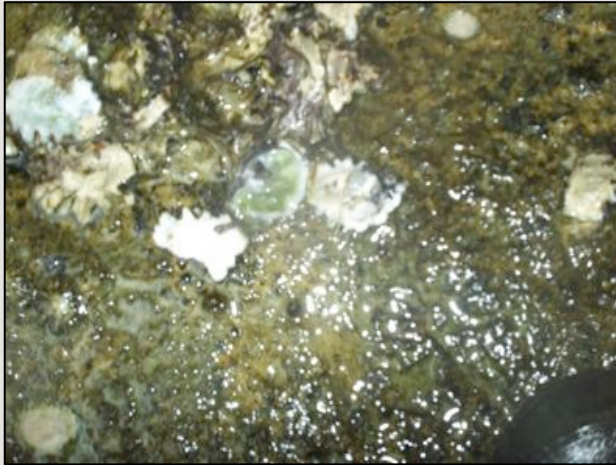

“สาเหตุของจำนวนปลาที่ลดลงมาจากจำนวนชาวประมงที่มากขึ้นและการขยายพันธุ์ที่ช้าลง มีชาวประมงเป็นพันคนในอ่าวนี้ และประเภทของอุปกรณ์ประมงก็มีหลายหลาย ไม่ว่าจะเป็นอวนลอยกุ้ง, เบ็ด, อวนจม ชาวประมงจับปลาทั้งกลางวันกลางคืน ทั้งน้ำตายน น้ำใหญ่ บางคนดำน้ำแทงปลา อุปกรณ์จับปลาที่หลากหลาย ทำให้ในทะเลไม่เคยขาดชาวประมง คนหนึ่งไป คนหนึ่งก็มา ทรัพยากรถูกใช้ตลอดเวลา” - ผู้ใหญ่บ้าน

“Lots of fishers and slow breeding is the reason for the decline. There are thousands of fishermen along the bay. And gears – the floating net for shrimp, the bait and hook, the weighted net. People do it day and night. Big tide, neap tide. Some people dive and spear fish too. With the variety of gears, the sea is never without fishers. When one leaves, another comes. The resource is used all the time.” – Chief

คนมาจากทั้งสองฝั่งเพื่อเก็บสัตว์น้ำ (PEOPLE COME FROM BOTH SIDES TO COLLECT)

“เมื่อวันก่อนฉันออกไปเก็บหอยได้สามถุงเพื่อเอามาย่าง เราเจาะหอยพวกนี้ออกจากหิน พอก่อไฟเปลือกหอยก็อ้าออกเราจึงค่อยแกะเนื้อออกจากหอย สมัยก่อนเราไม่ได้ใช้เตาย่างแต่เราก่อไฟบนพื้นดิน วางหอยแล้วเอาทางมะพร้าวสุมไฟ เมื่อก่อนมีหอยเยอะมาก ไม่ใช่มีแต่คนบ้านเราที่เจาะหอย คนจากที่อื่นก็เข้ามาหาหอยในบริเวณเดียวกัน คนพวกนี้มาจากทั้งสองฝั่ง หอยไม่มีเวลาได้โตเพราะคนมาหากันบ่อย ถ้าเราไม่ไปเก็บคนอื่นก็จะมาเก็บ ถ้าเราไปเก็บคนอื่นจะไม่มาเก็บ เป็นอยู่อย่างนี้ หอยในเกาะนี้หมดไปแล้ว แต่ยังเหลือที่เกาะอื่น ซึ่งขนาดใหญ่กว่า มันไม่มีกฎจำกัดขนาด หรือจำกัดว่าใครเก็บได้เท่าไร การเก็บหอยขึ้นอยู่กับความสามารถของแต่ละคน” - จ๊ะหงา

“The other day, I went out and got 3 sacks of shells for the grill. You just knock this one off the rock. You make a fire and the shell opens. You wait until the shell opens. You scoop the meat out of the shell. In the past, we didn't use a grill. We would just make a fire in the ground, put on the shells, and cover it in coconut leaves. Before, there were a lot more shells. It is not only us. People from somewhere else come to collect at the same spots. People come from both sides. The shells have not enough time to grow because people collect them often. If we don't collect them, they come. If they don't come, we go to collect. It stays like that. The shells on this island are gone. On the other island, there are more. They are bigger. There are no rules about size. No rules about who or how many. It is up to your own ability to collect.” - Ja Ah

มีการวางประการังเทียมในทะเล (THEY PUT ARTIFICIAL REEFS ALL OVER THE SEA)

“การวางประการังเทียมทำให้จำนวนปลาเพิ่มขึ้น แต่ประการังเทียมจะทำลายอวนของชาวประมง เพราะเวลาปล่อยอวนอวนก็จะลอยตามน้ำไปติดตามประการัง ประการังเทียมมีข้อดีคือทำให้ปลาเพิ่มขึ้นแต่มีข้อเสียต่อชาวประมงที่ทำอวน ประการังเทียมถูกวางกระจายอยู่ทั่วทะเล ไม่ได้วางเป็นแนวเส้นหรือเป็นกลุ่ม ข้อดีของประการังคือช่วยคนที่ใช้เบ็ดตกปลา แต่แย่สำหรับคนที่ใช้อวน” – จีระรัน

“They put artificial reefs and yes there are lots of fish. But when people put their nets out their nets entangle with the artificial reefs. The nets just float along so it is caught in the reef. Artificial reefs are good as there are lots of fish but bad for those who use nets to fish. There are artificial reefs all over the sea. They are not put in a line or cluster. There are both good parts and bad parts. It is good for people that fish by bait but bad for people that fish by net.” – Ja Ran

ประการังเทียมเกี่ยวอวน (NETS ENTANGLE WITH THE ARTIFICIAL CORALS)

“เมื่อวันก่อนเราออกไปวางอวนกุ้ง แต่มันลำบากมากเพราะประการังเทียมเกี่ยวอวน เราเสียอวนไป 7 ลูก ซึ่งราคารวมกันเป็นพันบาท ฉันเกือบร้องไห้ ทนไปติดกับประการังเทียมทำให้ไม่รู้ที่อวนถูกพัดไปทางไหน อวนถูกพัดไปตามกระแสน้ำแล้วก็ไปติดกับประการังเทียม” - จ๊ะขอและบังหนาน

“The other day I went out to fish shrimp and it was hard because of many artificial reefs. I lost 7 sheets of the net which cost me 1000s of baht. I was almost teary. The buoys attached to the artificial corals had washed away so I could not see where they were. The nets got washed with the current and got entangled with the artificial reefs.” – Ja Kor and Bung Nan

คนนอกไม่ได้ใช้ก้อนแก๊สตกปลาอีกต่อไป (OUTSIDERS DON'T FISH WITH GAS BOMBS ANYMORE)

“ปลาเหลือไม่มาก มันลดลงทุกที ทำไมปลาถึงลดลง? ผมก็ตอบไม่ได้ บางครั้งมีเรือจากข้างนอกมาโยนก้อนแก๊สลงในน้ำแล้วปลาก็ตามหมด คนที่มาเป็นพวกประมงขนาดเล็กเหมือนผม เวลาพวกเขาเข้ามาเค้าจะปล่อยก้อนแก๊สผ่านท่อซึ่งจะทำปฏิกิริยากับน้ำ ทำให้น้ำเกิดฟองแล้วปลาทั้งหมดก็ตาย การจับปลาโดยใช้ก้อนแก๊สนี้เกิดขึ้นไม่บ่อยนัก มันเป็นวิธีการจับปลาที่ไม่ดี ผมเห็นการจับปลาด้วยวิธีนี้ครั้งล่าสุดเมื่อ 10 ปีที่แล้ว แล้วก็ไม่เคยเห็นอีกเลย แต่ไม่แน่ใจว่ามีอย่างอื่นที่ทำให้ปลาลดลงอีกหรือไม่ ปริมาณปลาลดลงเรื่อยๆ” - บังโอพาส

“There are not many fish. They are depleted. Why did the fish deplete? I can't really tell. Sometimes strange boats came in from outside. They put gas into the water and the fish all died. Small-scale fishes like him. They dropped the small ball into the water inside a barrel. It made the water all bubbly and the fish all die. It reacts with water. It is not really happening much anymore. It is not good. Ten years ago was the last time that I saw anyone doing this. There has been no fish since then. Not sure if there is anything else that causes the fish to decline but they keep going down.” – Bung Opat

นักท่องเที่ยวเหยียบผักเบี้ย ซึ่งเป็นพืชประจำท้องถิ่น (TOURISTS STEP ON THE LEGENDARY VINE)

“ในอดีตมีนักท่องเที่ยวเข้ามาที่เกาะน้อยกว่านี้ ธรรมชาติยังคงสวยงาม แต่ปัจจุบันนักท่องเที่ยวมากขึ้น ความเป็นธรรมชาตีก็นลดลง อย่างเช่น เกาะผักเบี้ย ที่เคยมีพืชขึ้นคลุมชายหาดเรียกว่าต้นผักเบี้ย แต่ตอนนี้ไม่มีอีกแล้ว ผมว่านักท่องเที่ยวเหยียบตายหมด ตอนนี้ต้นผักเบี้ยเหลือแค่ชื่อ ผมไม่ได้เข้าไปถ่ายรูปเพราะผมไม่ได้ลงไปเกาะ แค่ว่าที่เกาะนี้สวยมาก” - บังบัว

“In the past, there were few visitors and lots of nature. Now there are lots of visitors and less nature. For example, on Ko Pak Biah there used to be the long vine called Pak Biah on the beach. Now there is no more of the Pak Biah. I think the visitors stepped on them and they all died. The plant is now only a legend. Only a name. I didn't take photos because I didn't go. But the beach was beautiful.” – Bung Bao

ขยะในทะเลเพิ่มขึ้นจากการท่องเที่ยว (MORE GARBAGE IN THE OCEAN FROM TOURISM)

“เกาะดูสวยก็จริงแต่ยังไม่สะอาด ที่ริมขอบของรูปภาพจะเห็นขวดน้ำ และถุงขนม ตรงนี้เป็นจุดดำดูประการัง บางที่นักท่องเที่ยวก็ขึ้นมาจากน้ำพร้อมขยะและขวดพลาสติก บางที่ขยะเช่นถุงปุ๋ยหรือลอบก็ถูกอวนที่ติดอยู่กับประการังเกี่ยวไว้

เวลาน้ำใหญ่และลมแรง ขยะจะถูกพัดเข้าฝั่ง ขยะมันมาจากเรือนักท่องเที่ยว สมัยก่อนตอนที่ผมจับปลาหมึก ผมเห็นเรือที่บรรทุกขยะวิ่งทิ้งถุงขยะสีดำจากเกาะพีพีจนถึงภูเก็ตไปตลอดทาง ขยะมันก็จะมาจากธุรกิจท่องเที่ยว เช่นเกาะยาวแต่ก่อนไม่ค่อยมีขยะ แต่เมื่อมีรีสอร์ทเกิดขึ้น ขยะก็ตามมา

รูปสุดท้ายเป็นรูปการเก็บขยะจากบริเวณเกาะห้อง มีขยะอยู่ทั่วไปตามแนวชายฝั่ง บริเวณนี้เป็นท่าจอดเรือนักท่องเที่ยว ตรงนี้มีเรือนักท่องเที่ยวมาจอดหลายลำ เลยมีขยะเยอะตามไปด้วย เวลานั้นจะเห็นขยะเต็มไปหมด บางทีจะมีคนมาเดินเก็บขยะ บางครั้งคนเก็บขยะไม่หมดทำให้ขยะลอยไปตามน้ำ ส่วนใหญ่ขยะที่ขายได้จะถูกเก็บ เช่น ขวดน้ำพลาสติก คนเก็บขยะจะหาของที่ขายได้จากถุงขยะ แต่ขยะประเภทไหนที่ขายไม่ได้ เช่น กล่องโฟม จะถูกทิ้งไว้อย่างนั้น” – บังเหต

“The island looks nice but in reality it is not neat. On the outer edge of the photo, there are bottles and snack bags. It is coral and tourists snorkel there. Sometimes, they emerge with garbage and plastic bottles. Sometimes the nets that fishers put out get entangled with things that cannot be retrieved like fertilizer bags or traps.

When it is big tide and windy, garbage is washed into the bay. It is from tourist boats. In the past, he fished squid and saw the garbage boat leaving from Ko Phi Phi and heading to Phuket. On the way, these black plastic garbage bags were thrown from the boat one by one. Garbage comes with the tourism business. Like on Ko Yao, before there was not much garbage. When the resorts came up, the garbage came.

The last one shows garbage collection at Klong Hang. All along the line of the beach, there is garbage. The area is a pier with lots of tourist boats. There are many boats so there is lots of garbage. When it is low tide there is lots of garbage on the sand in the area and people come to collect them. Sometimes they don't finish collecting so sometimes the garbage floats around again. Five years ago it was not like this. All along the line of the beach there is garbage. The ones that can be collected and sold are collected. Bottles and plastic. The person who is collecting just sorts through the black plastic and collects what can be resold. Whatever cannot be resold, like styrofoam, they just leave it there.” – Bung Hed

ชุมชนไม่พร้อมกับการรับมือขยะ (THE COMMUNITY IS NOT PREPARED FOR GARBAGE)

“แต่ก่อนคุณจะไม่เคยเห็นสภาพแบบนี้ แต่เดี๋ยวนี้ขยะกำลังจะกลายเป็นปัญหาในอนาคต เพราะชุมชนไม่พร้อมรับมือกับปัญหานี้ ชุมชนยังไม่ว่าจะแก้ปัญหานี้อย่างไร ปัญหานี้เป็นปัญหาที่ใหญ่มาก หมู่บ้านเริ่มตระหนักถึงสภาพปัญหา และเริ่มจะมองเห็นว่าจะเกิดอะไรหากไม่จัดการกับปัญหานี้อย่างถูกวิธี ตอนนี้ขอบต.จะใช้งบประมาณในการจัดการขยะ โดยชุมชนจะสร้างเตาเผาขยะและมีการเริ่มระบบการแยกขยะแล้ว” – ผู้ใหญ่บ้าน

“Before you didn't see it like this. But it is going to be a problem in the future. You find it in deeper areas around the community. It is called garbage. The community is not prepared for this and is shocked and cannot fix the problem. It is a big problem now. The village has become more aware of the problem and have seen what will happen if you don't deal with it properly. So the TAO has set a budget for waste management. The community will build an incinerator and start to separate garbage.” – Chief

ลอบกลายเป็นขยะในทะเล (TRAPS BECOME LIKE GARBAGE IN THE SEA)

“รูปนี้ไม่มีอะไรเกี่ยวข้องกับเรือ แต่เกี่ยวกับลอบ เมื่อวางลอบลงในทะเล มันก็จะไปติดอวน แล้วเวลาถูกลอบขึ้นแล้วโยนมันกลับลงน้ำไปใหม่ มันก็ไปพันกับอวนลูกอื่น ลอบพวกนี้กลายเป็นขยะในทะเล เพราะเวลาคนอยากจะทำลอบขนาดใหญ่ ชาวประมงจะทิ้งลงทะเล ซึ่งไม่ต้องพูดเลยว่า มันจะแยแค่ไหน เพราะทั้งตะปูและลวดตาข่ายจะฝังร่อนอยู่ใต้น้ำ ชาวประมงจะทิ้งลอบเกล็ดๆเกาะ แต่กระแสน้ำจะพัดลอบออกไป คนไม่รู้ที่ที่ควรทิ้ง คนไม่ได้จึกคิดว่าเวลาทิ้งมันทิ้งได้ง่ายๆ แต่ถ้าจะต้องกู้มันกลับขึ้นมามันยาก ลวดตาข่ายสามารถนำไปขายได้ส่วนไม้ก็เผาได้” - นรินาม

“This is not about this boat but about traps. When they drop the traps, it entangles with the nets. When people detangle the traps and throw them back, it damages other nets too. These traps become like garbage in the sea. For the big traps, when they get rid of the trap they just dump it into the sea. It entangles with the nets and you don't need to speak of it. Nails and metal wire. It is all torn. They dump them near the islands but the waves and current take them out. People don't know the locations. It is not the traps that are a problem. It is just that they dump them so easily. Why can they not bring them back? Wire metal can be sold and wood can be burned.” – Anonymous

ปลูกป่าชายเลนในเขตป่าชุมชน (PLANTING MANGROVES IN THE COMMUNITY FOREST)

“บริเวณนี้เรียกว่าโล๊ะบาเกาเป็นพื้นที่ที่เป็นดินทราย เคยใช้เป็นเตะบอล เมืองกรค์จากประเทศญี่ปุ่นเข้ามาเสนอเงินสนับสนุนให้มีการปลูกป่าชายเลน กำนันได้จัดประชุมแล้วผมก็เสนอซื้อพื้นที่นี้ไปเมื่อปี 2552 ตอนที่เสนอไปผมก็ไม่รู้ว่าโครงการจะสำเร็จไหม แต่ก็อยากลอง ลองปลูกครั้งแรกสำเร็จ คนในชุมชนก็ช่วยกันปลูกป่าโกงกางอย่างต่อเนื่องในโอกาสพิเศษ ตอนนี้มีต้นโกงกางที่ปลูกแล้ว กว่า 10,000 ต้น แต่ก่อนแถบนี้ไม่อุดมสมบูรณ์ เป็นป่าเสื่อมโทรม

พื้นที่นี้เป็นพื้นที่อนุรักษ์ป่าชุมชน มีป่าโกงกาง 300 ไร่ และป่าบก 500 ไร่ เดิมทีป่าแถบนี้เป็นป่าบกซึ่งมีปัญหาเรื่องการถูกบุกรุก เพราะราคาที่ดินสูงขึ้น ที่ดินสมัยก่อนจะถูกแบ่งเป็นผืนเล็กๆ เพื่อให้แต่ละครอบครัวช่วยกันดูแล แต่บางครอบครัวตัดต้นไม้ในพื้นที่อนุรักษ์ทำให้ชุมชนต้องเพิ่มกฎข้อห้าม โดยทำการห้ามการตัดไม้เพื่อรักษาผืนป่าไว้เป็นป่าชุมชน หลังจากนั้นมาชาวบ้านทุกคนก็ให้ความร่วมมือในการดูแลรักษา

เราต้องการดูแลพื้นที่ของเราเองโดยไม่ต้องพึ่งรัฐบาล มีบางพื้นที่ที่เป็นเขตอุทยานแห่งชาติ แต่ถ้าคนในชุมชนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์กฎหมายก็ไม่มีความหมาย เพราะคนในชุมชนจะเกรงใจกัน ถ้าคนในชุมชนไม่ทำตามกฎ เค้าก็จะไม่ถูกข่มขู่จากคนในสังคม การปิดป่าทำให้เราได้เรียนรู้ว่าป่าสามารถฟื้นกลับมาอุดมสมบูรณ์ได้ ในอนาคตควรจะมีการวางขอบเขตที่แน่นอน ผมภูมิใจมากที่มีส่วนในการประสานงานให้กับชาวบ้านในเรื่องนี้” - ผู้ใหญ่บ้าน

“This an area called Lo Bakao. It was a sandy area that was used as a football field. Then a councilor organized a workshop about a Japanese organization giving money for mangrove rehabilitation. The head of the sub-district held a meeting and I proposed this area in 2552. I was not sure if it would be successful but wanted to give it a try. The first attempt was successful. The community has been planting more mangroves on special occasions. There are over 10,000 mangroves planted there now. Before, the area was a degraded “ankle bone” forest.

The area is protected as a community forest. It includes both 300 rai of mangroves and 500 rai of terrestrial forest. At first, it was started as a terrestrial forest because it was being encroached upon because of land prices. At first, the forested area was divided into small plots for each household to take care of but some families cut down the trees in their assigned area. We added the rules of no cutting and no logging to preserve the area as a communal forest. After adding the rules, everyone helps taking care.

We want to try to protect the area ourselves without any government officials. There is already an area under the Department of National Parks but this would show locals that if they have the awareness to protect then the law means nothing. So community members are “grangji” – kind of afraid of each other – that if they don’t follow the rules they will not be accepted by society. The closing of the forest gives us a chance to learn about how the forest can recover. In the future, the boundary of the area should be marked. I am proud of the collaboration of the villagers on this.” - Chief

สัตว์น้ำกลับมาเพิ่มขึ้น (THE POPULATIONS ARE BACK UP)

“หอยก้นขวานที่อยู่ตรงกลางรูปภาพ เคยหมดไปครั้งหนึ่งเพราะคนนำไปใช้กินและขาย เหตุที่เรียกชื่อหอยก้นขวานมาจากการที่ต้องใช้ขวานผ่าเพื่อเปิดเปลือกหอยกิน นี่เป็นวิธีที่คนท้องถิ่นใช้ในการเก็บหอยและเปิดเอาเนื้อหอยออกมากิน แถบนี้มีปูดำอยู่เยอะ แต่ก่อนตอนผมเด็กๆ ปลาตีนตัวเท่าแขนแต่เดี๋ยวนี้ไม่มีแล้ว ปูก้ามดาบก็มีเยอะมีหลายสี ทั้งสีแดง สีเขียว และสีเหลืองแต่เดี๋ยวนี้ไม่มีแล้ว สาเหตุอาจเกิดมาจากระบบนิเวศน์ เพราะเมื่อก่อนพื้นที่แถบนี้ยังไม่ได้ถูกประกาศให้เป็นป่าชุมชน คนเลยเขามาตัดป่าเพื่อทำถ่านเยอะมาก แต่เดี๋ยวนี้บริเวณนี้กลายเป็นป่าชุมชนแล้ว เริ่มมีกฎหมายห้ามการตัดไม้แต่สามารถเก็บหอยได้ เขตป่าไม่ถูกทำลายทำให้สัตว์หลายชนิดเพิ่มจำนวนขึ้น” - ผู้ใหญ่บ้าน

“The Hoi Kan Hwan – the one in the middle - ran out once because people used them for food and sold them too. The name comes from using an axe to get the meat off the inside. This is the way the locals collect the shell so they just open the shells and take the meat out. There are lots of mud crabs in the area too. The mud skipper used to be the size of his wrist when he was young but now there are no more of that size. There were also lots of fiddler crabs of many colours like red, green, and yellow. But now there are no more of them. It is probably related to the system because when it was not declared a community forest there were lots of trees cut for charcoal and for house materials and chicken houses. The area is now a community forest and there are rules that prohibit logging but it is okay to collect shells. If the forest becomes more abundant, the species should come back.” – Chief

การเปลี่ยนแปลงทางสังคม (SOCIAL CHANGES)

การทำประมงลดลง

การทำสวนยางเพิ่มขึ้น

ปฏิสัมพันธ์ระหว่างคนในชุมชนลดลง

การตั้งอุทยานแห่งชาติ

ผลกระทบจากการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น

การเกิดขึ้นของกลุ่มแม่บ้าน

คนย้ายเข้ามาอยู่ในพื้นที่

สิ่งก่อสร้างเพิ่มขึ้น

เปลี่ยนประเภทของอุปกรณ์ประมง

ราคาปลาเพิ่มขึ้น

ฟุ้งฟิงระบบตลาดมากขึ้น

เยาวชนได้รับการศึกษาสูงขึ้นและย้าย
ออกนอกพื้นที่มากขึ้น

เรือพาณิชย์เพิ่มจำนวนขึ้น

ที่ดินถูกขายให้คนภายนอก

โครงสร้างการปกครองเปลี่ยน

วัฒนธรรมชาวมุสลิมไม่เปลี่ยนแปลง

มีเทคโนโลยีและสิ่งอำนวยความสะดวก
ใหม่

กาเปลี่ยน
แปลงทาง
สังคม

Social
Changes

ตอนนี้มีอุปกรณ์ประมงสำหรับจับสัตว์น้ำแต่ละประเภท (NOW THERE IS A GEAR FOR EACH SPECIES)

“นี่เป็นรูปของอวนกุ้ง แต่บางครั้งก็มีปูติดขึ้นมาด้วย เดี่ยวนี้มีอุปกรณ์ประมงไว้สำหรับจับสัตว์น้ำแต่ละประเภท เมื่อก่อนเราไม่ได้ใช้อวนจับปู เราหาปูกันบนชายหาดแต่เดี๋ยวนี้เราใช้อวนจับ สมัยก่อนเราใช้แหจับปลาแต่เดี๋ยวนี้เราใช้อวนลากปลาหรืออวนทับตลิ่งแทน ส่วนอวนตากลมเราจะทอดแล้วรอให้อวนจม แต่ถ้าเป็นแหเราจะทอดเวลาเราเห็นปลา ตอนนี้เราก็ก่ออวนติดเรือไปด้วยเพื่อเจอปลา ปูจะไม่ติดอวนประเภทนี้ เพราะตามันใหญ่ อวนทับตลิ่งจะได้ปลาเยอะกว่าแหเพราะอวนทับตลิ่งจะทอดได้เมื่อก็ก็ตอเมื่อเราเห็นปลา” - จีระรัน

“It is a photo of shrimp net. But there is some crab in it too. Now there is different gear for different species. In the past, we did not use a net for crab. We would look for crab on the beach. But now we use nets instead. Before, for fishing, we would use a throwing net but now it is the kind of net that you pull out of the water. The round net had tiny pieces and we would throw it out and let it sit. For the throwing net, you used to see the fish first and then throw it. Now you just drag it along to find where the fish are. It doesn't catch the small crabs because it has a big mesh size. With the dragging net, you get more fish. With the throwing net, you only put it in one place so you get less.” - Ja Ran

เริ่มมีการใช้อวน (THE NET WAS INTRODUCED)

“จะกำลังเตรียมอวนปลาทราย โดยติดลูกตะกั่วกับทุ่นเพื่อถ่วงและทำให้อวนลอย ไม่มีการเปลี่ยนแปลงในการทำอาชีพ การทำประมงถือเป็นอาชีพดั้งเดิม แต่ในอดีตคนไม่ได้ใช้อวนจับปลาทราย แต่พึ่งมีการเริ่มใช้อวนลอยขึ้นเดียวในการจับปลาทราย เมื่อก่อนคนจะจับปลาทรายด้วยเบ็ดหรือแห สมัยนั้นเราใช้ด้ายถักแหหรืออวน แต่เดี๋ยวนี้เราใช้โพลีเอสเตอร์ มันเปลี่ยนไปเมื่อ 20 ปีที่แล้ว แต่ก่อนตาอวนจะกว้าง 3 เซนติเมตร แต่ตอนนี้ตาอวนกว้าง 2.8 เซนติเมตร ราคาอวนประมาณ 400 - 500 บาทต่อลูกโดยเราจะเอามาติดทุ่นกับตะกั่วเอง ราคาปลาทรายเปลี่ยนไปจากสมัยก่อนด้วย แต่ก่อนราคา 18 บาทต่อกิโลกรัม แต่เดี๋ยวนี้ราคา 70 บาทต่อกิโลกรัม” - บังหมัด

“She is preparing the net for silago, putting the metal pieces on to weigh down the net and the buoys. There is no change in the livelihood. Fishing is traditional. But in the past, people didn't use this type of gear for silago. The gear was introduced. It is a single layer gill net. In the past, people used the rod and the casting net. Before, we used thread to make the net but it changed to polyester 20 years ago. In the past, the size was 3cm but now it is 2.8cm. We have always attached the buoys and the weights ourselves. The cost now for one net is 400-500 baht. The price that you can sell silago has changed too. It was 18 baht per kilogram and now it is 70 baht per kilogram.” – Bung Meed

ต้นทุนสูงขึ้นแต่ราคาตกลง (RISING COSTS AND FALLING PRICES)

“เราได้รายได้ดีจากการจับกุ้งแต่เวลานจับกุ้งไม่ค่อยหนาแล้วราคาก็สูงมาก เช่นน้ำหนึ่งๆจะขายกุ้งได้ประมาณ 5000 บาทแต่ต้องซื้ออวนเปลี่ยนเพื่อเอาไปใช้อีก 4-5 น้ำ เปลี่ยนครั้งละประมาณ 2700 บาท เราต้องเปลี่ยนอวนบ่อย ฉันทเครียดทุกครั้งที่ต้องซื้ออวนใหม่ แต่เวลาซื้อก็ต้องซื้อครั้งละเยอะๆ เพราะราคาขายส่งจะถูกกว่า ประมาณ 260 ต่อผืน ซึ่งถ้าซื้อปลีกจะตกอยู่ที่ราคาผืนละ 290 บาท ตอนนี้ฉันมีอวนทั้งหมด 30 ผืน แต่ละผืนยาว 180 เมตร ตะกั่วที่ใช้ติดอวนแต่ละลูกราคาประมาณ 80-100 บาท เชือกที่ใช้ประมาณ 50-100 บาท ราคาก็สูงขึ้น ไม่แน่อต่อไปเราอาจทำพอคุ้มราคาน้ำมัน หรือไม่ก็อาจไม่คุ้มที่จะออกไปจับเลยก็ได้ เราขายกุ้งให้บังกะโลช่วงหน้าท่องเที่ยวได้ก็โลกรัมละ 200 บาท ส่วนช่วงหน้าฝน ขายกุ้งได้แค่ก็โลกรัมละ 100 บาท” - จ๊ะบิตะ

“The income from fishing shrimp is good. But the net lasts not so long and it is pricey. Let's say that for one tide you get 5000 baht but then you have to pay 2700 baht for a net which lasts 4-5 tides. They need to be replaced often. Sometimes when I have to buy new nets it is stressful but it is better if I can buy it in installments. Each sheet is 290 by installment or 260 for the whole thing. All together, I have 30 sheets. Each sheet is 180 meters. The metal pieces are up from 80 baht to 100 baht. The rope is up from 50 baht to 100 bahts. The buoys are up. But the price of what we sell is not up. The shrimp does not have a good price. Some days, we only manage to cover gas costs. Some days, we cannot even cover the costs. You can make a living with the tourist season. We send shrimp to the bungalows for 200 baht. During low season, it can be only 100 baht.” - Ja Bidah

ทุกอย่างขายได้ราคา (EVERYTHING HAS A PRICE)

“เมื่อก่อนหอยแครงขายไม่ได้ราคาแต่ตอนนี้ขายได้ 30 บาทต่อกิโลกรัม แต่ก่อนหาหอยได้ง่ายแต่เดี๋ยวหอยหายาก เมื่อก่อนไม่มีใครอยากซื้อหอยเพราะคนคิดว่าหอยตัวมันหนัก แต่ตอนนี้ทุกอย่างมีราคาไม่ว่าจะเป็นกุ้ง, หอย, ปู, ปลา แต่ก่อนเวลาเราเก็บหอยได้ เราก็แบ่งให้เพื่อนกินแต่ตอนนี้ทุกอย่างมีราคา ซึ่งก็ดีเพราะทำให้เรามีรายได้เพิ่มขึ้น ปลาทรายก็เหมือนกันแต่ก่อนพอดกได้ก็แบ่งให้เพื่อนกิน แต่เดี๋ยวนี้ราคากิโลกรัมละ 80 บาท เมื่อเดือนก่อนราคาปลาทรายตกเหลือแค่ 55 บาทต่อกิโลกรัม ราคามันขึ้นๆลงๆ ฉันก็ไม่รู้ว่าทำไมเหมือนกัน” - จ๊ะ รัน

“In the past, the clam has no price. Now the price is around 30 baht per kilogram. There were a lot in the past but now it is hard to find. Nobody wanted to buy it in the past. Because they said that the shells are heavy. Now everything has a price – fish, crab, shrimp, shells. Before, you would collect shells and just give them away to friends. But now, everything has a price. It is good for getting more income. Silago fish, in the past, she would just give them away. Now it is 80 baht per kilogram. Last month the price was 55 baht per kilogram. The price goes up and down a lot. It is not stable. She doesn't know why.” – Ja Ran

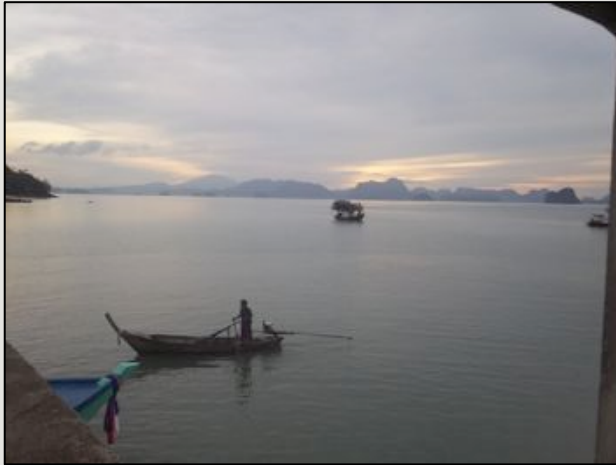
นักท่องเที่ยวทำให้ราคาสูงขึ้น (TOURISTS MAKE THE PRICES GO UP)

“เมื่อก่อนคนอยู่กันไม่เยอะ ตอนนี้อาชีพของทะเลสูงขึ้นเราก็อายุออกทะเลไม่ได้ เมื่อก่อนอาชีพของทะเลได้ก็โลกริมละ 50 บาท แต่เดี๋ยวนี้ขายได้ก็โลกริมละ 100 ถึง 150 บาท ราคาสูงทำให้ชาวประมงออกทะเลไม่หยุดเพราะทุกคนต้องเลี้ยงครอบครัว ยกตัวอย่างเช่นปูม้า สมัยก่อนราคาแค่ก็โลกริมละ 20 ถึง 50 บาท แต่ตั้งแต่นักท่องเที่ยวเข้ามาราคาปูม้าก็สูงขึ้นเป็น 150 บาทต่อก็โลกริม โชคดีที่คนเกาะยาวไม่ชอบบวกลบ เลยจะจับปูม้าโดยใช้วนซึ่งจะจับได้เฉพาะปูตัวใหญ่เท่านั้น คนเกาะยาวไม่ค่อยปล่อยปูไข่นอกกลับลงทะเล แต่ผมเห็นตัวอย่างของที่อื่นผ่านทีวี เค้จะเลี้ยงในกระชังให้มันวางไข่ก่อน ยังไงก็แล้วตามก็ยังดีที่คนเกาะยาวไม่ใช่ชอบจับปู” - บังเหตุ

“What happened here is that when the population was small, the price is good so we cannot really stop. Before, for example, the price was 50 baht per kilogram but now it is either 100 or 150 baht per kilogram. Price is the motivation that people cannot stop. They have to feed their families. Another example is the blue crab. Before, the price was around 20 to 30 to 50 baht per kilogram but since the tourists start to come to the island, the price has gone up to 150 baht. Luckily, the blue crab trap is not so popular on Ko Yao. They mostly use nets and the good thing about nets is that it catches only the big ones. But on Ko Yao, people get the blue crabs with eggs outside of the shell and they do not release them. In other places, he saw on TV, these crabs with eggs outside are put in cages for crab banks. Yet on Ko Yao, they have no traps because the traps get the small ones too.” - Bung Hed

เราต้องลงทุนเพิ่ม (YOU HAVE TO INVEST MORE)

“การทำอาชีพเปลี่ยนไปทำให้วิถีชีวิตเปลี่ยนไปด้วย สมัยก่อนเราทำประมงชายฝั่งขนาดเล็ก แต่เดี๋ยวเราต้องลงทุนเพิ่ม อย่างเช่นลงทุนทำเรือให้มีขนาดใหญ่ขึ้น ยกตัวอย่างเรือหาปลาหมึกในรูป การลงทุนเพิ่มในการประกอบอาชีพถือว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงในชุมชน เรือขนาดเล็กที่เห็นในรูปราคาไม่แพงมาก แต่สำหรับเรือขนาดใหญ่ อุปกรณ์ต่างๆจะราคาสูงมาก เช่น อุปกรณ์ตกปลาต้องสั่งซื้อมาจากข้างนอก อย่างเรือนี้ต้องใช้ลอบประมาณ 120 ลูก ซึ่งทำด้วยตัวเองไม่ไหว ก็ต้องจ้างคนทำให้ ยังไม่รวมค่าอาหารกับค่าน้ำมันที่ต้องออกเรือไปครั้งละ 5-6 วัน คนในชุมชนเป็นเจ้าของเรือลำนี้ ถ้าได้ของทะเลมาเมื่อก่อนจะแบ่งกันกินแต่เดี๋ยวนี้ต้องขายทั้งหมด” - บังเธรด

“What is changing is the pattern of livelihoods and the way that we make a living. It used to be coastal fishing in small boats but now we can go further with the bigger boats like the squid boat in the picture. We have to invest more money so this changes the community. The small boat with oars in the picture does not cost so much. For the bigger boat, they need materials that cost more. The material for the trap are bought from outside. For one boat, they have around 120 traps. They cannot make them all so they have to hire others. Plus you need gas for the boat and food for 5-6 days before coming back home. This boat belongs to the community. Now in the community there is no more sharing. With the squid boat you have to invest more so you cannot share.” – Bung Red

เรือทำประมงลดลงในคลอง (THERE ARE LESS FISHING BOATS IN THE CANAL)

“เพราะว่าปลาลดลงส่งให้ชาวประมงลดลง คนเริ่มเปลี่ยนอาชีพไปวิ่งเรือรับนักท่องเที่ยวหรือไปทำสวน ในอดีตคลองนี้มีเรือประมงจอดมากกว่าตอนนี้ ไม่ได้เป็นเฉพาะแค่หมู่บ้านนี้แต่หมู่บ้านอื่นในเกาะก็เป็นแบบนี้ด้วย คนที่ยังทำการประมงอยู่คือคนที่ไม่มีสวน ลิบปีก่อนมีเรือหาปลาทรายเยอะมาก แต่เดี๋ยวนี้มีอยู่แค่ 4 ลำในบ้านท่าเขา เราสามารถจับปลาทรายโดยวางอวนลงไปได้ทุกที่ที่เป็นทราย” - บังเหตุ

“The fish start to decline so the impact is that there are less fishers and a change in the livelihoods to tourism boats and plantations. In the canal, there were more fishing boats in the past. It doesn't happen only here but all over the island. For those who continue to fish, they are the ones that don't have plantations. Ten years ago there were many silago nets but now in Ban Tha Khao there are only 4 boats that fish silago. For silago, you put the nets where it is sandy. You could put them anywhere that it was sandy and catch fish.” - Bung Hed

ตอนนี้หาปลาเป็นอาชีพเสริม (FISHING IS SUPPLEMENTARY NOW)

“ตอนนี้เราวางลอบปลาเป็นอาชีพเสริม เวลาเราวางลอบเสร็จเราก็ไปทำงานอื่นๆของเรา ถ้าเป็นการวางลอบเราจะต้องทำทุกวัน แต่ก่อนเราจะลอบ 3-5 วันครั้ง แต่เดี๋ยวนี้เราลอบกันทุกๆ 15 วัน เพราะออกไปกู้บ่อยๆ มันไม่คุ้มทุน เหตุที่มันเป็นอาชีพเสริม ทำให้ถ้าเราไม่ได้ปลารอบนี้ เราก็กังวลว่าจะได้ลอบหน้า แต่คนเริ่มจะหยุดทำประมงแล้ว ผมก็ไม่ว่าทำไม เพราะชาวประมงเริ่มลดลงปลาก็น่าจะเพิ่มจำนวนขึ้น แต่ในความเป็นจริงปลาก็ยังลดลงอยู่ดี ตอนนี้ปลาไม่พอขาย พ่อผมทำประมงแบบวางลอบมา 20 กว่าปี ตอนนี้พ่ออายุ 80 ปีแล้วแต่ก็ยังออกทะเลอยู่” - บังเหต

“The fish trap is a supplementary livelihood now. People put the traps out and go work on other things. For the net, fishers have to go every day. In the past, they retrieved the trap every 3-5 days. Now it is every 15 days because going so often is not worth it anymore. Now even with the 15 day period it has become not worthwhile. It is a supplementary livelihood so people think that if they do not get fish this time they still hope that next time they will get some. People are stopping now. The fact that there are less fishers, there should be more fish. But why are the fish still in decline? Now, there are not enough fish for buyers. His father has been doing the trap for 20 years and still does it now. He is 80 years old and he still goes fishing.” - Bung Hed

วิถีดั้งเดิมของชาวประมงที่จะทำอาหารกลางวันกินกัน (TRADITIONAL WAY THE FISHERS WOULD EAT LUNCH)

“ในรูปนี้แสดงให้เห็นวิธีแบบดั้งเดิมที่ชาวประมงจะทำอาหารกลางวันกินกันเวลาออกทะเล ในอดีตชาวประมงจะห่อข้าวกลางวันไปกิน หรือไม่ก็ไปหยุดตามเกาะเพื่อทำอาหาร เวลาออกไปกู้ลอบปลาจะออกกันไป 4-5 ลำ แล้วก็หาที่กินอาหารกลางวันร่วมกัน แต่เดี๋ยวนี้เรือจะออกไปแค่ลำเดียว แล้วก็กลับมากินข้าวที่บ้าน” - ผู้ใหญ่บ้าน

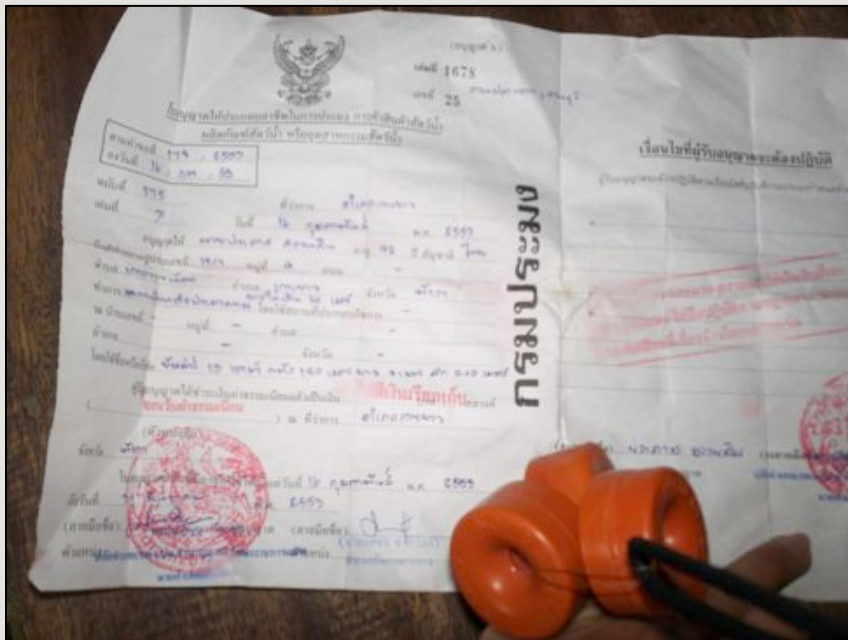

“This picture shows the traditional way that the fishers would have lunch. In the past, they would either pack lunch or stop on an island to cook lunch. They would go out 4 or 5 boats together and then after retrieving the traps they would stop and have lunch together. Now, many go alone or just come home for their lunch.” – Chief

ใบจดทะเบียนเรือและอุปกรณ์ประมง (BOAT AND GEAR REGISTRATION)

“ใบนี้เป็นใบจดทะเบียนเรือเราต้องต่อทะเบียนเรือเรื่อยๆ เริ่มมีการลงทะเบียนช่วงหลังสึนามิเป็นต้นมา เพราะมีคนโกงตอนขอค่าชดเชยเรือหลังสึนามิ พอมีใบจดทะเบียนเรือ เวลาเกิดอะไรขึ้นเราก็เอาไปแสดงได้

อีกใบหนึ่งเป็นการจดทะเบียนอุปกรณ์ประมง ก็เหมือนการจ่ายภาษีอุปกรณ์ประมง เราไปจ่ายที่อบต. ปีละ 200 บาท จันจ่ายทุกปีแต่ก็ไม่เห็นมีใครมาช่วยอะไร คนทำเขายังจ่ายกันอยู่แค่ 4-5 ราย จากทั้งหมด 20 ราย” - จ๊ะบิตะ

“This one is a registration of a boat. It has to be renewed often. After the tsunami they started doing this. When people claimed money after the tsunami, there was some fraud. With this system, when something happens you can show it.

There other one is for gear registration. It is like paying tax for gear. You pay 200 baht per year. We pay it to the TAO. I am paying but they don't help anything. Maybe only 4 or 5 people out of 20 people in Ban Tha Khao still pay.” – Ja Bidah

มีเรือปลากะตักเข้ามาแถบนี้มากมาย (MANY ANCHOVY BOATS COME IN)

“เรือปลากะตักเข้ามาจับปลาบริเวณนี้เยอะมาก อย่างวันนี้เข้ามา 20 ลำ เพราะว่าแถบนี้ปลาอุดมสมบูรณ์ เวลาเรือพวกนี้มาที่ ของทะเลก็หายไปหมด เรือพวกนี้เข้ามาจับปลาในเขตหวงห้าม เข้ามาจับกันถึงหาดยาว หน้าบังกะโล เรือพวกนี้ห้ามไปจับที่กระบี่ เพราะกำนัน ผู้ใหญ่บ้านและ ลูกบ้านช่วยกัน อย่างที่เห็นจากภาพเป็นเรือปลากะตักที่เข้ามาจับปลา ใกล้มากจนเห็นเกาะอยู่ด้านหลังใกล้ๆ เรือพวกนี้จะเข้ามาจับปลาตอน น้ำลงเพราะจะได้กุ้งเยอะ พวกเขาจะเปลี่ยนจากอวนปลากะตักเป็นอวน สีดําเพื่อไปจับกุ้ง เรือพวกนี้จับได้ทั้งปลาและกุ้ง เพราะมีชาวเดอร์คอย หาฝูงปลา ที่จริงมีการจัดบริเวณให้เรือพวกนี้ มีการประชุมกับเจ้าของ เรือ แต่ชาวประมงพื้นบ้านไม่รู้เรื่อง เราเลยไม่ได้เข้าประชุม พวกนั้นเชื่อว่า ถ้าพวกเขาไม่ได้จับปลาพวกเรือเล็กก็ต้องไม่ได้จับด้วย เค้าวู่วว่าจะโยน ท่อนไม้ลงน้ำ ทำให้เรือเล็กหาปลาไม่ได้” - นรินาม

“Many of the anchovy boats come in. Today there were 20 boats because there was lots of marine stuff. When they come, stuff disappears. They are fishing in areas that are illegal in the prohibited zone. That is right in front of long beach and the bungalows. They cannot go to Krabi because the head of the sub-district, the chief, and the villagers work together. They are so close that you can see the island. The anchovy boats attack when it is neap tide and there are lots of shrimp. They change nets from the anchovy one to the black one to catch shrimp. They can get fish and shrimp and everything that is seen on their monitors. There is zoning. But when they hold a meeting, local fishers didn't know so they didn't attend. They say if they cannot fish there that the small boats cannot fish there too. They threaten that they will throw logs into the sea so that small boats cannot fish.” - Anonymous

เรือพาณิชย์ยังจับปลาในอ่าวด้านใน (COMMERCIAL BOATS STILL FISH INSIDE THE BAY)

“ Now there are the commercial boats. The local ones have to catch up with the technology of fishing tools from the commercial boats. There is no prevention measure for the commercial boats. There was a meeting with the fisheries guy to help the local fishermen, the poor ones. So they divided the area between the local fishers and the commercial fishers. The line is between Ko Yao Yai channel to Hua Kuan island for the commercial fishers to stay outside. In the bay is for the locals. It has been years now and there are still some commercial boats that smuggle in. When you report it to the fisheries guy, by the time that he arrives, those boats run away already. It is like adults picking on kids.” – Bung Red

“เรือพาณิชย์เช่นเรือจับปลาหมึกจะตรวจดูจากโซนว่ามีปลาหมึกกี่ตันเสร็จแล้วก็เข้ามาจับไป พวกนี้จะใช้อวนตาห่างแค่ 1 เซนติเมตร ส่วนเรือปลากะตักใช้อวนตาถี่เท่ามุ้ง เราน่าจะมีกฎหมายห้ามเรือพาณิชย์ เพราะเรือพวกนี้มีอุปกรณ์ที่ล้ำสมัยช่วยในการหาปลา ขนาดของเรือพาณิชย์ควรออกไปจับปลาข้างนอกแทนที่จะมาแย่งจับแข่งกับเรือขนาดเล็ก เรือพาณิชย์ขนาดกว้าง 4-5 เมตร ยาว 20 เมตร สามารถจับปลาได้ 300-400 กิโลกรัมในช่วงเวลา 2-3 ชั่วโมง วันก่อนเพียงแค่ 2 ชั่วโมงเรือพาณิชย์สามารถจับปลาได้ถึง 8,000 กิโลกรัม พวกนี้ใช้เครื่องดึงปลาขึ้นมาเคาะเข้ามาแย่งปลาจากปากเราเลย”- จ๊ะขอสและโกหนาน

“คนท้องถิ่นต้องพยายามพัฒนาอุปกรณ์ประมงให้ทันเทียบกับเรือพาณิชย์ ตอนนี้ไม่มีมาตรการอะไรในการป้องกันเรือพาณิชย์เข้ามาในพื้นที่ มีการประชุมกับกรมประมงเพื่อช่วยชาวบ้านเรื่องนี้ แต่ก็ไม่ค่อยประสบผล มีการแบ่งเขตระหว่างเรือเล็กกับเรือพาณิชย์ โดยเส้นแบ่งจะระหว่างเกาะยาวใหญ่กับเกาะหัวขวาน เพื่อให้เรือพาณิชย์อยู่ด้านนอก ส่วนด้านในอ่าวกันไว้ให้เรือขนาดเล็ก การแบ่งเขตก็ผ่านไปเป็นปีแล้ว แต่ก็ยังมีเรือพาณิชย์เข้ามาจับปลาในอ่าว เราแจ้งเจ้าหน้าที่ พอเจ้าหน้าที่มาเรือพาณิชย์ก็หนีออกไปแล้ว มันเหมือนผู้ใหญ่แกล้งเด็ก” - บังเรด

“Many commercial boats come into the illegal area like the squid spotlight fishing boats. They check the sonar to see how many tons there are. They just buy it directly from the sea. They use black nets with 1 cm net size. The anchovy boats use nets as fine as mosquito nets. There should be rules created to prohibit the fishing with the commercial boats because they are too well equipped and have advanced tools. With that size of boat, they can go offshore instead of taking stuff from the smaller boats. The boats are 4-5 meters wide and 20 meters long. In 2 to 3 hours, they can get 300-400 kilograms. The other day, they spent 2 hours to get 8000 kilograms of jackfish. These boats use hydraulic winches. These boats are fishing at our mouths.” – Ja Kor and Bung Nan

คุณต้องจ่ายเงินเพื่อเข้าไปในเขตอุทยาน (YOU HAVE TO PAY TO GO TO THE NATIONAL PARK)

“รูปนี้เป็นรูปสถานที่ท่องเที่ยวอยู่เกาะด้านหน้าของชุมชน แต่ก่อนไม่มีนักท่องเที่ยวไปเที่ยวที่นี่ แต่เดี๋ยวนี้มี แต่ก่อนไปเที่ยวกันฟรี แต่เดี๋ยวนี้มีป้ายบอกว่าต้องจ่ายเงินก่อนขึ้นเกาะ” - บังโอพาส

“This is a photo of a tourist attraction right here in front of the community. It is the national park. Before, there were no tourists but now tourists go there. They put signs there. Before, it was free to go but now they charge money if you want to go to the island.” – Bung Opat

อุทยานไม่ให้เก็บหอย

(NATIONAL PARKS DOES NOT ALLOW COLLECTING)

“จะเก็บหอยมันไม่ยากอีกต่อไป อุทยานเค้าไม่ให้หารายได้จากการเก็บหอยบนเกาะเค้าไม่ให้เราเข้าไปเก็บหอย อุทยานไม่อนุญาตให้คนท้องถิ่นเข้าไป เพราะต้องการเก็บเอาไว้ให้นักท่องเที่ยวดู ไม่อยากให้นักท้องถิ่นเข้าไปยุ่ง เพราะเวลาเจาะหอยเราต้องเจาะจากหินซึ่งเป็นการทำลายส่วนใหญ่เรือที่เค้าไปหาปลาจะแอบเข้าไป ถ้าอุทยานรู้อุทยานจะจับ อุทยานไม่ให้เราหาหอยจากเกาะที่มีนักท่องเที่ยว แต่เค้าอนุญาตให้เราเข้าไปหาในเกาะที่ไม่ค่อยมีนักท่องเที่ยว” - จ๊ะหงา

“To make a living from the sea. It is not as flowing as before. The national park does not allow people to make a living from the sea. On the island, they don't allow people to enter to collect shells. They don't allow locals to enter. They want to protect it for when tourists come and they don't want it to be messy over there. When we go to collect shells you have to knock them off the rocks and it is damaging. Mostly, people smuggle to fish because if the Department of National Parks found out those fishers would be arrested. The national parks officers do not allow you to collect shells on some islands. On the touristy islands, they do not allow but on the ones that are not so well known it is allowed.” - Ja Ah

ซื้อหนึ่งแถมหนึ่ง (BUY ONE, GET ONE FREE)

“แต่ก่อนเราจะแบ่งปลาในรูประหว่าง 5-6 คน แต่เดี๋ยวนี้เราจะต้องเอาปลาไปขายเพราะค่าครองชีพสูงขึ้น ทุกอย่างแพงขึ้น ทุกอย่างต้องซื้อ แต่ก่อนไม่ต้องซื้ออะไรทั้งนั้นแม้กระทั่งน้ำดื่ม แต่เดี๋ยวนี้ต้องซื้อเพราะน้ำดื่มไม่สะอาด อีกอย่างเดี๋ยวนี้ทุกคนต้องจ่ายค่าโทรศัพท์มือถือ ค่าโทรศัพท์บ้าน ค่าไฟ ค่าน้ำ แถมเด็กๆยังต้องไปโรงเรียน ทุกอย่างต้องใช้เงิน ดังนั้นแทนที่จะแบ่งกัน กลับต้องเอาของที่ได้ไปขาย ระบบเปลี่ยน เราไม่สามารถทำอะไรกับระบบได้ ดังนั้นคนจึงต้องปรับตัวตามสภาพที่เปลี่ยนไป ต้องทำงานมากขึ้น ประหยัดมากขึ้น แต่ในชุมชนนี้คนยังแบ่งปันกันเหมือนครอบครัว มีอะไรก็ช่วยเหลือกัน แบ่งปันกัน แต่ก็มีส่วนที่เอาไปขาย เหมือนซื้อหนึ่งแถมหนึ่ง ผมเป็นห่วงเด็กรุ่นใหม่จริงๆ” - ผู้ใหญ่บ้าน

“Before they would share this between 5 or 6 people. Now they just sell it. It is because the cost of living is higher. There are more expenses. Everything has to be bought. In the past, you didn't have to buy many things like water. Now you have to buy water because it is not safe to drink. Plus people have cell phones, land lines, electric bills, water bills. School for kids. It all requires money. So instead of sharing, they sell it. It has already happened. As the system has changed, they cannot do anything. People have to adapt themselves according to the changes that happen. Working more jobs and becoming more thrifty. The culture of sharing still exists. In this community, people are like a family. They help each other and share among themselves but there is more stuff that is for selling. It is buy one get one free. It is a bit worrying for this generation” – Chief

เด็กวัยรุ่นไม่จับปลาอีกต่อไป (TEENAGERS DO NOT FISH ANY LONGER)

“ฉันก็ทำอย่างนี้มาตลอด เอาเหยื่อผูกปลายเบ็ดที่ทำจากไม้ไผ่ แล้วก็เหวี่ยงออกไป พอปลากินเหยื่อ ฉันก็ปลดปลามาใส่ในตระกร้าที่เอว ฉันเริ่มตกเบ็ดตั้งแต่อายุ 15-16 ปี จนตอนนี้ฉันอายุ 56 ปีแล้ว ฉันก็ยังชอบชีวิตชาวเล ลูกสาวฉันไม่ชอบตกปลา ฉันก็ไปตกคนเดียว เด็กวัยรุ่นสมัยนี้ไม่ชอบตกปลา เพราะกลัวผิวจะดำจากการตากแดด เด็กวัยรุ่นผู้ชายบางคนจะตกปลาหมึกที่หัวสะพานตอนกลางคืนแต่เด็กผู้หญิงไม่ตกปลาอีกแล้ว เด็กวัยรุ่นผู้ชายบางคนขับเรือรับนักท่องเที่ยวตามเกาะ เด็กวัยรุ่นนี้เด็กๆ ไม่มีใครตกปลากันแล้ว” - จ๊ะหงา

“It has always been like this. You use a bamboo rod. You attach the bait and throw it into the sea. Once the fish is hooked you just pull it back and put it in the basket. I started when I was young, maybe 15 or 16 years old. I love the sea life. Now I am 56. My daughter does not go fishing. I go by myself. My daughter does not like to go. Teenagers don't fish anymore. They are afraid their skin will be dark. You have to be on the sea in the sun. The young males will fish squid at night at the pier. Not the girls. The young males do tourism boats, they take guests out to the islands. They do not really fish any longer.” – Ja Ah

จากข้าวสู่ยาง (FROM RICE TO RUBBER)

“ในอดีต เราเคยปลูกข้าว แต่ปัจจุบันบริเวณนี้กลายเป็นพงหญ้า เพราะ
ว่าแหล่งน้ำในเกาะลดลงทำให้เราต้องหยุดปลูกข้าว ตอนนี้เราหันไป
ปลูกยาง แปลงนาเลยกลายเป็นสวนยางเมื่อ 5-6 ปีก่อน ยางให้ผลผลิต
ที่ดีกว่านา ผมเพิ่งเริ่มปลูกยางเมื่อปีที่แล้ว 5 ไร่ แต่ยังไม่ได้กรีดยาง” - บัง
สมพงษ์

“Before, there was a rice paddy. Now it has turned into a grassy
area. The water on the island is less. So we stopped planting rice.
Now we have changed to rubber. The rice paddy was replaced by
rubber. It happened 4 or 5 years ago. There were some insects
too. Since people changed to rubber, the production is better. I
have about 5 rai of rubber but I just planted it last year. It is not
producing yet.” – Bung Sompong

ราคาขายทำให้รายได้คนเปลี่ยนไป

(THE PRICE OF RUBBER HAS CHANGED INCOMES)

“รูปนี้เป็นรูปการเตรียมยางก่อนขาย ราคาขายเปลี่ยนไปจากเมื่อก่อน ตอนนี้อายุยางกิโลกรัมละ 73 บาท สมัยก่อนกิโลกรัมละ 20-30 บาท เมื่อสองปีก่อนเราต้องทำยางให้แห้งก่อนจะขาย แต่ปัจจุบันเราไม่ต้องรอให้ยางแห้งก็ขายได้แล้ว การที่ราคาขายสูงขึ้นเพิ่มรายได้ให้คนในชุมชน บางวันเราอาจขายยางได้ถึง 500- 1000 บาท แต่ถ้าราคาขายตก เราก็ยังคงต้องทำยางขายต่อไปเพราะไม่มีทางเลือกอื่น ถ้ายังมีพ่อค้าคนกลางมาซื้อยางเรา เราก็จะทำยางขายต่อไป” - บังหมัด

“This is photos of rubber being prepared to be sold. There has been a change in the price since the past. Now it is 73 baht per kilogram but before it was 20-30 baht per kilogram. Two years ago we had to dry the rubber for a day before we could sell it. Now we don't even have to dry it. We can sell it wet. The change in the rubber price has changed incomes in the community. You might get 500 or 1000 baht for a day. If the price of rubber fell, people would have to keep doing it. We have limited options here. As long as the middleman would keep buying it we would keep doing it.” – Bung Meed

เด็กที่ได้เรียนหนังสือจะไม่กรีดยาง (EDUCATED KIDS DON'T TAP RUBBER)

“ฉันเริ่มกรีดยางตั้งแต่เด็ก สมัยก่อนเด็กผู้หญิงไม่ค่อยได้เรียนหนังสือ แต่สมัยนี้เด็กทุกคนได้เรียนหนังสือก็เลยไม่มีใครกรีดยาง ปัจจุบันไม่ค่อยมีคนท้องถิ่นกรีดยางเอง ส่วนใหญ่จะจ้างพม่า พม่าเริ่มเข้ามาอยู่ในเกาะนี้เมื่อ 10 ปีที่แล้ว พม่าอยู่ในเกาะมากกว่าคนไทยเสียอีก

มีผู้ชายสูงอายุคนหนึ่งอายุประมาณ 80 ปีแต่ยังแข็งแรงเหมือนเด็กวัยรุ่น แก่กางสวนดูแลสวนเอง แก่มีที่ดินเยอะมาก ใช้น้ำขี้ไก่ จะทำยางได้ 100 แผ่น แก่มีลูกจ้างพม่าช่วยงานแก่ด้วย

การที่เด็กได้เรียนหนังสือและการที่มีการจ้างแรงงานเป็นสิ่งที่ดี เพราะถ้าเด็กไม่ไปโรงเรียน พวกเค้าก็ไม่ว่าจะประกอบอาชีพอะไร พวกที่ตั้งใจเรียนก็จะได้ทำงาน พวกที่ไม่ตั้งใจเรียน เล่นไปวันๆ ก็ไม่มีงานทำ เด็กที่เรียนหนังสือส่วนใหญ่จะอยู่นอกชุมชน บางคนทำงานในโรงแรมใหญ่ๆ ที่ภูเก็ต หรือในเกาะยาว

สำหรับคนที่ไม่ได้เรียนอย่างฉันก็ต้องทำงานไปจนแก่” - จ๊ะรัน

“I started tapping rubber when I was young. Before, girls weren't allowed to go to school. Now the kids all go to school. They don't know how to tap rubber. There are not many locals tapping rubber now. It is mostly Burmese. The Burmese have been coming here since about 10 years ago. There are more of them than locals now.

There is one man in the community that owns more land than any other. He gets 100 sheets of rubber each morning and he has many Burmese workers. He is 80 years old and is still able to clear land. He is strong like he is young.

It is good that kids are getting educated and that we get to hire Burmese workers. If kids don't go to school, they don't know what to do. The educated ones are all employed but the ones that are not just play around. The educated ones work outside the community. They work in hotels in Phuket or here on the island. Big hotels. When it rains, you cannot tap rubber.

For uneducated persons, even though I am old I still have to work. Just work until I am old.” – Ja Ran

ทำอาชีพในทะเลลดลงหมายถึงทำลายป่ามากขึ้น (LESS LIVELIHOODS IN THE SEA MEANS DESTROYING FORESTS)

“ถ้าไม่มีปลาในทะเล ก็หมายถึงไม่มีอาชีพ คนเกาะยาวไม่ได้รับการศึกษาสูงจึงไม่ค่อยได้ทำงานรับราชการ คนเกาะยาวจึงหันไปทำสวนยางกันมากขึ้น ซึ่งก็หมายความว่าต้องถางป่ามากขึ้นด้วย ลองดูภูเขาในที่อยู่ถัดจากในรูปไป แถบนี้เคยเป็นป่ามาก่อน แต่ตอนนี้กลายเป็นสวนยาง สมัยก่อนสวนยางจะปลูกกันเฉพาะพื้นที่ราบ แต่ตอนนี้เริ่มปลูกบริเวณเนินเขา เกาะยาวมีพื้นที่จำกัด ภูเขาด้านตะวันออกเป็นพื้นที่เดียวที่ยังคงสภาพสมบูรณ์เพราะเป็นพื้นที่อนุรักษ์ ถ้าหากไม่เป็นพื้นที่อนุรักษ์ก็คงมีคนเปลี่ยนเป็นสวนยางหมด” - บังเหต

“If there are no fish in the sea, there are no livelihoods. People on Ko Yao do not really work as government officials as they are not that educated so they have to work on rubber plantations instead which means destroying forests. Look at the hillside over there not the one in the picture but just outside. It was forest but now it is rubber plantations. In the past, rubber plantations were only on flat land but now they have started to climb up the hill. Ko Yao has limited space. The hill on the east is the only one that is still alright because it is a protected forest. If it was not protected, the forest would be gone. It would be turned into rubber plantations. ” - Bung Hed

เด็กที่ได้รับการศึกษาเริ่มกลับเข้ามาในเกาะ (KIDS ARE GETTING EDUCATED AND STARTING TO COME BACK)

“แต่ก่อนพอเด็กเรียนจบการศึกษาภาคบังคับ เราก็จะหยุดเรียนเพื่อออกทะเล ทำตามที่พ่อเราทำ เราไม่ค่อยมีความรู้ด้านอื่น ถ้าคุณสังเกตคนที่ทำงานในสถานที่ราชการ หรือโรงแรมที่เกาะยาว ส่วนใหญ่เป็นคนที่อื่นทั้งนั้น คนเกาะยาวอยู่ในตำแหน่งที่ต่ำกว่า แต่ช่วง 9-10 ปีหลังนี้ดีขึ้นเพราะคนเริ่มส่งลูกเรียนสูงขึ้น เด็กจะกลับมาทำสวนยางก็ไม่ได้ เพราะไม่มีที่เหลือ ที่เกาะยาวมีจำกัด เดี่ยวนี้คนบ้านท่าเขาเริ่มกลับมาทำงานรับราชการเช่นเป็นครูแต่ก็ต้องรอเปิดสอบ เริ่มมีคนทำเขาทำงานในรีสอร์ทหรือโรงแรม แต่คนทำงานในโรงแรมส่วนใหญ่ยังมาจากข้างนอก แต่ในอนาคตเด็กจะกลับมาทำงานที่บ้านหลังเรียนจบ” - บังเหตุ

“If you look in the past, after people would finish the compulsory level of school they would go into the sea. They would follow their father's footsteps. They don't have knowledge on other stuff. If you notice, it is people from somewhere else that work in government offices and in hotels. Ko Yoa people have lower rank and position. But it has been better in the past 9-10 years as people start to send their kids to school. These kids cannot come back to do rubber as there is no more land. The space on Ko Yao is limited. There are some from Ban Ta Kay coming back to work in government. For the teachers, the position depends on the examination. For resorts, there are a few of them too. In the hotels, their workers mostly come from outside of the island. In the future, there will be more and more because kids are graduating.” - Bung Hed

ปรับตัวเข้าหาโอกาสจากการท่องเที่ยว

(ADAPTING TO TOURISM OPPORTUNITIES)

“ข้อดีของคนเกาะยาวคือรู้จักปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ เมื่อตอนที่นักลงทุนเข้ามาซื้อที่เพื่อสร้างรีสอร์ท คนเกาะยาวไม่ยอมขายแต่เริ่มลงทุนสร้างบังกะโลเอง ตอนนี้มีบังกะโลอยู่หลายที่ที่สร้างถูกทำเล ถือว่าได้ประโยชน์จากโอกาสที่เข้ามา แต่คนที่ไม่มีโอกาสทำบังกะโล ก็ปรับรูปแบบอาชีพให้สอดคล้องกับการท่องเที่ยว เช่นสร้างหลังคาเรือ เป็นต้น” - บึงเหตุ

“One good thing is that Ko Yao people adapt themselves. When investors come to build resorts, Ko Yao people refuse to sell their land but turn to build bungalows themselves. There are quite a number of them who have built bungalows in a good spot. This is good for the livelihoods aspect of the community. For people who have the opportunity. For people who do not, they do something else like put covers on their boats.” – Bung Hed

เราเข้าไปที่นั่นไม่ได้ แต่เค้าก็จ้างงานคนที่เกาะ (WE CAN'T GO THERE BUT IT PROVIDES JOBS)

“ที่นี่มีรีสอร์ทและเรือใบ สมัยก่อนที่นี่เคยเป็นที่ของคนท้องถิ่น ใช้ทำสวน และปลูกข้าวเป็นที่ที่พวกเราเข้าไปได้ แต่ปัจจุบันพื้นที่นี้ได้กลายเป็นรีสอร์ทซึ่งมีข้อดีคือมีการจ้างคนจากในเกาะ แต่เราเข้าไปใช้พื้นที่ไม่ได้ อีกแล้ว เรือจะกลับเข้ามาตอนห้าโมง” - บังโอพาส

“This is a resort and a sail boat. Before, we didn't have this. It was locally owned land. It was a plantation and rice paddy and it was an area where we would go. Now we can't really go there. The good thing is that it provides employment for people from the island. The boat comes back at 5:00.” – Bung Opat

ผลกระทบจากนักท่องเที่ยว (THE IMPACTS OF TOURISM)

“การท่องเที่ยวมีข้อดีคือช่วยให้มีการจ้างงานในชุมชน มีเงินเข้าชุมชน แต่สิ่งที่เปลี่ยนแปลงไปคือนักท่องเที่ยวที่แต่งตัวโป๊ ตอนนี้คนในเกาะเริ่มแต่งตัวเลียนแบบนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะพวกเด็กวัยรุ่น ซึ่งเป็นสิ่งที่ผมเป็นห่วงมาก คนส่วนใหญ่ในเกาะนี้เป็นชาวมุสลิม ชาวมุสลิมจะเข้ามัสยิดทุกวันศุกร์ แต่ถ้าเราทำงานเป็นไกด์ หรือทำงานกับนักท่องเที่ยว เราก็จะไม่ได้เข้าไปสวดในวันศุกร์ เพราะนักท่องเที่ยวไม่ได้หยุดเที่ยววันศุกร์ แต่นักท่องเที่ยวก็มีข้อดี เวลาผมพานักท่องเที่ยวไปเที่ยว นักท่องเที่ยวไม่โยนขวดน้ำหรือกระป๋องลงทะเล แบบอย่างที่ดีอย่างนี้ คนท้องถิ่นควรเลียนแบบ” - บังบ่าว

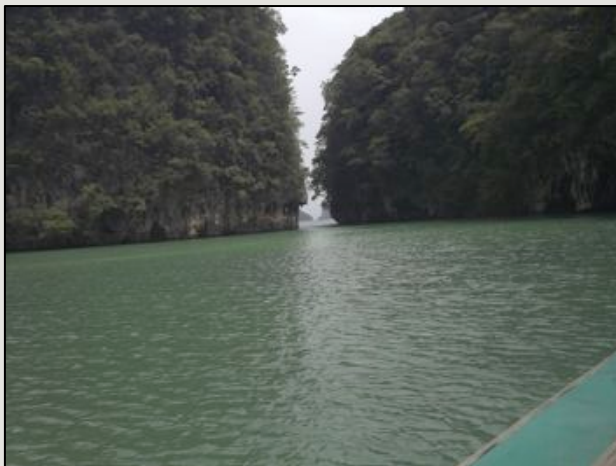

“Tourism is a change from the past. It is true that having lots of visitors brings work for villagers. It is good that there is work, money to spend and employment. A change is the naked Farang. Thai people tend to follow the trend. People on this island, the culture, trends to become like Farang culture. This is a subject that is worrying, don't you think? People have started to dress like the Farang, teenagers. Mostly people on this island are Muslim. Muslim people pray on Fridays. For tour guides, they don't get to go to the mosque on Fridays. But tourists go out on Friday. And tour guides can't pray on Fridays because they have to take tourists out. But when I drive the boat, I notice the good part of tourists. Tourists don't litter bottles and cans into the sea. That is good. It would be good if local people could follow this trend of tourists not littering.” – Bung Bao

นักท่องเที่ยวไปเที่ยวหลายที่ (THESE ARE PLACES THAT TOURISTS GO NOW)

“ตอนนี้นักท่องเที่ยวเริ่มเข้ามาเที่ยวบริเวณเกาะต่างๆ หน้าชุมชน ในรูป
จะเห็นนักท่องเที่ยวพายเรือคายัคอยู่หน้าเกาะ นักท่องเที่ยวจะพายเรือ
เข้าไปในบริเวณอ่าวและป่าโกงกาง ในอ่าวมีลิงอยู่เยอะ” - บังเหตุ

“These are places that tourists go now. At the back of the photo
is an island, people are kayaking and inside there is a lagoon
with mangroves. Inside the lagoon, there are lots of monkeys.
This is in the islands that are here in front of the community.” -
Bung Hed

เก็บที่ดินไว้ให้ลูกหลาน

(KEEPING THE LAND FOR THE NEXT GENERATION)

“มันน่าเสียดายที่ดินจะตกเป็นของนักธุรกิจจากข้างนอก ประมาณ 40% ของที่ดินในบ้านท่าเขาไม่ได้เป็นของคนท้องถิ่น ประมาณ 20% กลายเป็นของวัด อีก 20% กลายเป็นของนักธุรกิจ คนที่นี่เคยมีที่ดินเยอะ แต่พอราคายางตกเค้าก็ขายที่ดินให้คนอื่น จากเดิมที่เป็นเจ้าของที่ดินนี่กลายเป็นต้องเช่าบ้านอยู่ การเปลี่ยนแปลงลักษณะนี้จะต้องมีการปรับตัวเยอะ บางคนขายเพราะมีความจำเป็นแต่ผมว่าควรเก็บที่ดินไว้ทำกินจนถึงรุ่นลูกหลาน การที่นักธุรกิจเข้ามาซื้อที่บางครั้งก็เป็นการดี เพราะเวลานักธุรกิจสร้างรีสอร์ทเค้าจะจ้างคนในพื้นที่ไปทำงาน ส่วนที่วัด ทางวัดจะล้อมรั้วแล้วก็เอาคนของตัวเองมาทำงาน” - บังเหตุ

“It is a shame that pieces of land are in the hands of outside businessmen. In Ban Tha Khao, about 40% of the land does not belong to locals. Out of this, 20% belongs to the temple. The other 20% belongs to businessmen. People here had lots of land but when the price of rubber was cheap they sold the land. It is a big change from having land to renting houses. For some people, it is probably necessary to do. But I think it is better to keep the land to make a living until the next generation. When businessmen buy land, it is equally good and bad. They mostly build resorts and hire local people. For the temple, they fence the area and leave no entrance. The temple hires their own people.”

- Bung Hed

ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อส่งเสริมการประกอบ อาชีพสำหรับผู้หญิง (WORKSHOPS TO PROMOTE WOMEN'S LIVELIHOODS)

“รูปนี้แสดงให้เห็นการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่องการทำปุ๋ยหมัก การประชุมครั้งนี้เป็นการประชุมเพื่อลดขยะในชีวิตประจำวันและการฝึกหัดทำปุ๋ยหมัก มีคนมาจัดการประชุมในชุมชนบ่อยครั้ง ส่วนใหญ่จะจัดให้กลุ่มแม่บ้าน ปกติแม่บ้านไม่ได้ทำอาชีพหลักแต่จะได้รายได้จากอาชีพเสริม ตอนนี้มีการสอนการทำขนม สอนภาษาอังกฤษ การทำบาติกและการประดิษฐ์กะลามะพร้าว นอกจากนี้ยังมีการสอนการทำดอกไม้จากเกร็ดปลาและใบยาง ส่วนใหญ่หน่วยงานราชการจะเข้ามาสอนใครที่สนใจเรียน ปัจจุบันกลุ่มอาชีพแม่บ้านจะทำบาติก ทำขนมและทำอาหารที่อาคารกลุ่มแม่บ้านบริเวณท่าเรือ” - จ๊ะหงา

“These photos show a compost workshop. This one was done so that people adopt the practice into their daily lives and reduce the amount of garbage. Often people come to do workshops in the community. Mainly the workshops are for women. Women have no work so they try to bring supplementary livelihoods for the women. They do desert making, English lessons, batik workshops, and making crafts with coconut shells. They came to give lessons on artificial flowers made from fish scales and leaves of rubber trees to sell to tourists to add income. It is mainly people from the government that come to give the workshops. Whoever wants can attend. At the pier, there is a women's cooperative that continues to paint batiques, make deserts, and sell food. Anyone can join.” – Ja Ah

ท่าเรือและคลองทำให้สะดวกขึ้น (THE PIER AND CANAL ARE CONVENIENT)

“ท่าเรือถูกสร้างขึ้นเมื่อ 10 ปีก่อน การที่มีท่าเรือทำให้สามารถขึ้นลงได้ตลอดเวลา บริเวณนี้เคยมีต้นไม้ก่อนที่จะถูกขุดเป็นคลอง คลองนี้ถูกขุดด้วยรถขุด การที่เรือแช่น้ำตลอดเวลาทำให้ท้องเรือไม่มีโอกาสแห้ง ส่งผลให้มีเพรียงเกาะใต้ท้องเรือ เจ้าของเรือจะต้องซ่อมเรือบ่อยขึ้น ในอนาคตควรที่จะมีการวางแผนในการขุดคลองเพื่อจะให้พื้นที่แห้งให้เรือจอด” - บังโอพาส

“The pier was built 10 years ago. With the pier, boats can leave any time. There are no dry or low water times. This is good. The canal was dug with a backhoe. There were lots of trees before. When it was low tide there was no canal. It is good to have the canal. It is convenient. There is no chance for boats to be dry so it gives barnacles a chance to grow. This makes it so you have to fix your boats more often. In the future, they need to plan canals so that they have dry docking areas.” – Bung Opat

ไปตลาดง่ายขึ้นเมื่อมีสะพาน

(WITH THE PIER IT IS EASIER TO GET TO MARKET)

“เมื่อ 20 ปีก่อนที่บ้านท่าเขาไม่มีท่าเรือ สะพานท่าเทียบเรือเพิ่งถูกสร้างเมื่อ 10-12 ปีที่ผ่านมา ผู้ใหญ่บ้านเป็นคนของบประมาณจากทางจังหวัดเพื่อนำมาสร้างสะพาน ตอนนี้เราสามารถจอดเรือง่ายขึ้น แล้วก็สะดวกเวลาขึ้นลง เรือเฟอร์รี่ไปกระบี่ก็ง่ายต่อการไปซื้อของที่ตลาด” - บังสมพงษ์

“Twenty years ago there was no pier, only the sea. Now there is a pier in Ban Tha Khao. They built the pier 10-12 years ago. The chief asked the province and the province gave them a budget. You can park your boat easily now and it is easier to get in and out of the boat. The ferry boat goes to Krabi. It is easier to get to market.” - Bung Sompong

ถุงทองและความสะดวกสบายอื่นๆ (THE GOLDEN BAG AND OTHER CONVENIENCES)

“ในรูปนี้ คนเค้าเรียกว่า “ถุงทอง” เมื่อก่อนไม่มีถุงพวกนี้เพราะไม่มีคนใช้ คนที่นี้ใช้ใบไม้ห่อของ แต่เมื่อมีการพัฒนารวมไปถึงมีเทคโนโลยีใหม่ๆ และมีคนนอกเข้ามาอยู่ในพื้นที่ ทุกคนดำเนินชีวิตแบบรวดเร็วขึ้น สะดวกสบายมากขึ้น” - ผู้ใหญ่บ้าน

“Do you see this. It is called “The Golden Bag”. In the past there were none because they did not exist so people did not use them. Before, people wrapped things in leaves. Once you have development coming in, new technologies, and outsiders this leads to a faster way of living and more convenience.” – Chief

เทคโนโลยีและเครื่องมือดีขึ้น (MORE TECHNOLOGY AND TOOLS)

“ผมเป็นคนสองรุ่น ผมคิดไม่ออกกว่าจะเล่าเรื่องอะไร เพราะรูปทุกรูป บ่งบอกถึงการเปลี่ยนแปลง จากรูปทั้งหมด รูปมีดพลั่วคงเป็นรูปเดียวที่ไม่บ่งบอกถึงการเปลี่ยนแปลง มีดพลั่วตอนนี้หาซื้อยากคนที่มียังคงดูแลเป็นอย่างดี เดี่ยวนี้มีเครื่องตัดหญ้า ซึ่งเมื่อเทียบกับสมัยก่อน คนใช้แต่มีดพลั่ว พลั่วและจอบ เมื่อตอนผมเป็นเด็ก ผมต้องเดินข้ามเขาไปหมู่บ้าน 3 เพื่อไปโรงเรียน ผมต้องเดินไปโรงเรียนตั้งแต่ผมอายุ 7 ปี ผมได้เรียนหนังสือถึงป.4 รุ่นก่อนรุ่นผมเรือไม่ได้ติดเครื่องยนต์ สมัยก่อนตัวเรือก็เหมือนปัจจุบัน แต่เวลาคนจะออกไปจับปลา จะแจวเรือออกไป” - บังเหรด

“I am living through 2 generations so I cannot think of stories. All of the photos show change. Of all the photos, the only one that does not show change is this one of the machete for the plantation. It was hard to buy so people took good care of the machete. Now there is the brush saw. Before, there was only the machete, the shovel, and the hoe. When I was young we had to walk across the mountains to village 3 to go to school. So, I have been walking since I was 7 years. I studied until grade 4. In the previous generation, there was no motor attached to the end of the boat. The boat itself is the same. But in the past, when people went fishing they rowed.” – Bung Red

มีเวลานั่งคุยกันน้อยลง (LESS TIME TO SIT AND TALK)

“เมื่อก่อนคนในชุมชนนั่งคุยกัน ก่อนเข้านอน เหมือนในรูปนี้ เราจะนั่งคุยปรึกษาเรื่องปัญหาและหาทางแก้ไข ไม่มีใครนั่งคุยกันแบบนี้อีกแล้วเดี๋ยวนี้ทุกอย่างเปลี่ยนไป ทุกคนมีแต่ยุ่งเรื่องส่วนตัวไม่มีเวลามานั่งคุยกัน มันมีทั้งดีและไม่ดี ในอดีตไม่มีการลักขโมย ถ้ามีการลักขโมยเกิดขึ้น เราก็แก้ปัญหากันเองไม่ต้องส่งเรื่องถึงตำรวจ ตอนนั้นคนต้องทำงานหนักเพราะค่าครองชีพสูงขึ้น เด็กๆต้องไปโรงเรียน แล้วเราก็ต้องจ่ายค่าไฟฟ้ากับค่าน้ำ สมัยก่อนเราใช้น้ำจากบ่อแล้วลูกก็ไม่ต้องไปเรียนไกลถึงต่างจังหวัด แต่สมัยนี้ไม่มีเวลาพักผ่อนทุกคนต้องเร่งรีบทำงาน บางคนที่ชอบแบบนี้เพราะว่าบางคนไม่ชอบคุยกับเพื่อนบ้าน แต่สำหรับบางคนที่ชอบนั่งคุยมันก็ไม่ดี” - บังเรด

“Before people used to sit like in that photo, sit and talk. Before bed time. After they pray. Discussing problems and how to solve and solutions. It has changed, now and not so many people do that. People are now busy with their own private activities and cannot give some time to, discuss like that. It is also good and bad. In the past, there is no stealing. If there was, they can discuss themselves and don't need to get police to come. But people now cannot discuss and only have to call police. People have more work now because of the cost of living. Kids have to go to school and they have electricity and water bills to pay. In the past, they didn't have to pay for water nor electricity. They use water from wells and their kids didn't go to school in different provinces. But now, there is no time to relax, and has to go to work. For people who aren't interested in sitting and talking, they think it is good because they don't waste their time. But for people that are interested, they view it as not good.” - Bung Red

ประชุมและพัฒนาชุมชน (MEETING AND IMPROVING THE COMMUNITY)

“สมัยก่อนจะมีการเก็บขยะทุกๆ 15 วัน แต่เดี๋ยวนี้ไม่ได้ทำบ่อยขนาดนั้นแล้ว ผู้คนในอดีตช่วยเหลือกันแต่สมัยนี้ทุกคนมองทุกอย่างเป็นเรื่องไปหมด ถ้าไม่มีเงินให้ไม่มีใครทำ คุณก็จะเห็นคนเดิมๆ ที่มาช่วยโดยไม่เห็นแก่เงินซัก 20 คนทั้งที่มันเป็นการพัฒนาชุมชน คนในชุมชนเคยช่วยกันทำงานให้กับส่วนรวม เราเคยมีการประชุมประจำเดือน การประชุมหมู่บ้านเป็นสิ่งที่ดีเพราะทำให้มีการถกเถียงและทำให้มีการรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับความเคลื่อนไหวในหมู่บ้าน” - บังหมัด

“In the past, they would do garbage collecting every 15 days. Now they don't do it so often. In the past, it was helping each other. People view things more as a business now. If there is no money, they will not do it. You always get the same 20 people. It is not just about money. It is about improving the community. People used to help working in the communal areas. There used to be a monthly meeting too for the whole community. The meeting is a good idea so that people get to discuss and know what is going on.” – Bung Meed

โครงสร้างการปกครองแบบใหม่ (NEW GOVERNANCE STRUCTURE)

“สมัยก่อนผู้ใหญ่บ้านอยู่ใต้สายการปกครองของกำนัน แต่หลังจากที่มีการปรับเปลี่ยนโครงสร้าง มีอบต.เกิดขึ้นชั้นกลางระหว่างโครงสร้างเดิม ทำให้เกิดการทํางานซ้ำซ้อนกันเกิดขึ้น บางทีคนของผู้ใหญ่กับคนของอบต.เป็นคนละกลุ่มกัน การทํางานก็ไปคนละทิศละทางไม่มีการประสานงานที่ดี ทำให้ไม่มีใครอยากเข้าร่วมประชุมเพราะไม่รู้จะฟังใคร

ในอดีตถ้าหากเกิดอะไรขึ้นเราจะบอกผู้ใหญ่บ้าน แล้วผู้ใหญ่ก็จะส่งเรื่องโดยตรงไปอำเภอ แต่ในปัจจุบันเมื่ออบต.เป็นคนเก็บภาษี ดังนั้นเรื่องจะต้องถูกส่งจากคณะกรรมการหมู่บ้านไปให้ผู้ใหญ่บ้าน เพื่อจะส่งต่อไปยังอบต. ก่อนที่อบต.จะส่งต่อไปที่จังหวัด สมัยก่อนเรื่องจะถูกส่งตรงไปถึงอำเภอไม่ต้องมีการเปลี่ยนความรับผิดชอบหลายทอด

ในอดีตสมาชิกในหมู่บ้านจะช่วยกันทำความสะอาดหมู่บ้าน ตัดหญ้าหรือทำความสะอาดถนนเมื่อผู้ใหญ่บ้านเรียกประชุม แต่ปัจจุบันมีอบต. เมื่อคนท้องถิ่นจ่ายภาษีให้อบต. ทำให้ทุกคนคิดว่าอบต.จะรับผิดชอบทำความสะอาด อบต.จ่ายเงินให้ผู้เข้าร่วมประชุมเวลาเรียกประชุม เดี่ยวไม่มีการประชุมแบบสมัครใจอีกแล้ว ไม่ใช่เป็นแค่ที่หมู่บ้านนี้ที่เดียวแต่เป็นทุกที่” - บังเรด

“Before village chiefs were directly under the authority of the subdistrict. After the division of the governance system, they created the Tambon Administration Office (TAO) in the middle. The responsibilities overlap with the chief of the seven villages. There are also divisions. For example, if one group of people are friends with the TAO and another group are friends with the chief. In some villages, people go in different directions and you cannot put them together. People don't know who they should listen to and this makes them not want to attend meetings anymore.

Before, if anything happened you would just report it to the chief. Now the TAO collects the taxes. So, to get a plan of work, committee members pass it to the chief, the chief passes it to the TAO, the TAO passes it to the district head. Before, it just went direct. Plus there was no shifting responsibility to others.

In the past, for something like cleaning the village, cutting the grass, or cleaning the road the chief would call a meeting and gather villagers to help. Now there is the TAO and locals pay tax. They think it is the TAO responsibility. The TAO pays people per diems to attend meetings. So there is no more volunteers. It happens not only in this village but everywhere.” - Bung Red

มีคนเข้ามาอยู่มากขึ้น (WITH MORE PEOPLE COMING IN)

“ตอนนี้เรายังทิ้งกุญแจไว้ที่มอเตอร์ไซด์ หรือทิ้งน้ำยางที่กรีดไว้ที่ต้นโดยไม่ถูกขโมย แต่ผมไม่รู้ว่าเราจะทำอย่างนี้ได้อีกนานเท่าไร คนมากขึ้น ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินก็ลดลง วัฒนธรรมเปลี่ยนไป มียาเข้ามาในพื้นที่ ตำรวจซื้ฟสูงขึ้น ที่ดินมีราคาสูงขึ้น ที่ดินมีจำนวนจำกัด แต่ต้องแบ่งกัน ทำให้แต่ละคนได้พื้นที่ลดลง คนเยอะขึ้นต้องแย่งกันกิน แย่งกันใช้ ส่งผลกระทบถึงทรัพยากร ยกตัวอย่างเช่น สมัยก่อนมีคน 10 คนใช้ทรัพยากร แต่ตอนนี้ทรัพยากรเท่าเดิมแต่ต้องแบ่งกันเป็นร้อย แต่ละคนได้ผลประโยชน์น้อยลง ทำให้บางคนเห็นแก่ตัวมากขึ้น เช่น แอบไปตกปลา ซึ่งถ้าเทียบกับสมัยก่อนเราจะแบ่งปลาให้เพื่อนบ้าน แต่เดี๋ยวนี้เราจะเก็บไว้กินเอง” – ผู้ใหญ่บ้าน

“Now, you can still leave keys in your motorbike or leave your rubber in your plantation without it getting stolen. But he is not sure whether in the future this will be the case. With more people, there is less safety in life and for belongings. The culture has changed. There are drugs coming in. The cost of living is higher. Land has become more expensive. You have limited space but you have to divide it among more people so you get less space. This also leads to the natural resources. There are lots of people that have to fight to live and fight to eat. For example, 10 people is enough to use the resources. But now with 100 more people eating, people get less benefits. Sometimes people fish secretly or become selfish. In the past, you shared fish with your neighbour but now you keep it to yourself.” – Chief

เราทิ้งยางไว้นข้างนอกไม่ได้

(WE CAN'T LEAVE THE RUBBER PIECES OUTSIDE)

“สมัยก่อนเราเคยทิ้งก้อนยางไว้นข้างนอก แต่เดี๋ยวนี้ทำไม่ได้แล้ว เดี่ยวนี้
มีคนขโมย เมื่อก่อนไม่เคยมีปัญหา แต่ตอนนี้มีคนข้างนอกมาอยู่มาก
ขึ้น ทุกคนต้องแข่งขันกันเพื่อให้อยู่รอดซึ่งสมัยก่อนไม่ต้องแข่งขันกัน
เพื่อประกอบอาชีพ ตอนนี้ทุกคนต้องดูแลตัวเองและระวังตัวมากขึ้น
ราชการไม่สามารถมาช่วยได้ตลอด แต่การที่คนนอกเข้ามาอยู่ในเกาะ
ทำให้เศรษฐกิจในเกาะดีขึ้น ร้านค้าขายของได้มากขึ้น การเปลี่ยนแปลง
อธิบายได้ลำบาก” - บังบัว

“We could leave the rubber pieces outside before but now we cannot do so. People steal them. This wasn't a problem in the past. There are lots of outsiders on the island now. To make a living, now you have to fight to make a living. It was not as hard to make a living in the past. Each person has to take care of themselves and be careful. They have to guard their belongings. Officers can't really reach out to help everyone. But with outsiders coming to the island, the economy is better and the shops sell better. It is hard to explain the other things that change.” - Bung Bao

วัฒนธรรมมุสลิมจะไม่เปลี่ยนแปลง (MUSLIM TRADITIONS WILL NOT CHANGE)

“ภาพนี้เป็นภาพการประกอบพิธีกรรมในศาสนาอิสลาม เมื่อเด็กอายุครบ 7 วันจะมีการเชิญผู้นำศาสนาของชุมชนเข้าร่วมประกอบพิธีผูกเปลเด็ก โดยพิธีกรรมจะมีการโกนผมแล้วเจ้าบ้านจะทำอาหารเลี้ยง มีการทำพิธีกรรมนี้มาตั้งแต่รุ่นปู่ย่าตาทวด แล้วก็จะมีย่างนี้ตลอดไปไม่เปลี่ยนแปลง” - จ๊ะหงา

“This is a photo of a Muslim ceremony. This shows the tradition when they celebrate the 7 day anniversary of a child’s birth. They invite the head of religion in the community to the “hammock tightening” ceremony. They shave the baby’s head and cook food for the guests. It has been this way since a long time ago, since grandma and grandpa until now. This will not change.” – Ja Ah

บทสรุป

(CONCLUDING REMARKS)

หนังสือเล่มนี้ให้ข้อมูลประวัติบ้านท่าเขาผ่านประสบการณ์ของคนท้องถิ่นต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและสิ่งแวดล้อม แต่ก็ยังมีการเปลี่ยนแปลงอื่นๆ ที่ไม่ได้ถูกนำเสนอในรูปภาพและเรื่องเล่าในครั้งนี้อย่างไรก็ตามสมาชิกในชุมชนมองว่าการนำเสนอเรื่องราวควรจะนำเสนอทั้งด้านดีและด้านที่ไม่ดี เพื่อให้ผู้คนจดจำเรื่องราวต่างๆ ที่เกิดขึ้นในอดีตได้

หนังสือเล่มนี้ยังเสนอแง่มุมเบื้องต้นของชุมชนตลอดฝั่งทะเลอันดามันเกี่ยวกับลักษณะการเปลี่ยนแปลงที่ชุมชนกำลังเผชิญอยู่ สภาพเศรษฐกิจที่กำลังเปลี่ยนแปลงไป ลักษณะสภาพอากาศเปลี่ยนแปลง สภาพสิ่งแวดล้อมทางทะเลเปลี่ยนไปจากเดิม เช่น ปลามีจำนวนลดลง มลภาวะและสิ่งปฏิกูลมากขึ้น ระบบนิเวศทางทะเลถูกทำลาย การเปลี่ยนแปลงทั้งหมดนี้ส่งผลกระทบต่อชุมชนริมชายฝั่งที่ยังคงพึ่งพิงทรัพยากรทางทะเลในการประกอบอาชีพ ในบริบทของการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง, การอนุรักษ์ระบบนิเวศทางทะเล, ที่อยู่อาศัย และพันธุ์พืชและสัตว์ต่างๆ มีความจำเป็นต่อการรักษาคุณค่าด้านสิ่งแวดล้อม และการรักษาอาชีพของคนในพื้นที่ชายฝั่ง

หนังสือเล่มนี้เป็นส่วนหนึ่งการพูดคุยที่ยังคงดำเนินอยู่เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและสิ่งแวดล้อม เนื่องจากชุมชนมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา สมาชิกและชุมชนจะเป็นคนตัดสินใจว่าจะยอมรับและปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างไร

This book offers a history of Ban Tha Khao through an exploration of the social and environmental changes that have been experienced by the community. Yet, there are many other changes that are likely not represented in these photos and stories. Community members felt that it was important to share not only the good stories but also the bad stories so that people will remember what it was like before.

This book also provides insight into the nature of the changes that many other communities along the Andaman coast of Thailand are facing. Livelihoods are changing. The economy is changing. The climate is changing. Changes in the marine environment – declines in fish, increasing pollution and sedimentation, and destruction of habitats - have had a profound impact on many coastal communities who continue to rely on the ocean for their livelihoods. In the context of constant change, conservation of marine ecosystems, habitats, and species is important for preserving natural values and for safeguarding the livelihoods of coastal communities.

Finally, this book is part of an ongoing dialogue and research project about how to approach change – both social and environmental. Change is a constant theme for communities. It is up to people and to communities to decide individually and collectively whether to embrace and how to adapt to the many changes that are happening.

คณะนักวิจัยขอความร่วมมือจากสมาชิกชุมชนบ้านท่าเขาให้เข้าร่วมทำกิจกรรม “เสียงผ่านภาพ” เพื่อสำรวจการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ชุมชนและสิ่งแวดล้อมทางทะเล การประชุมเชิงปฏิบัติการได้ถูกจัดขึ้นในชุมชนเพื่อแนะนำการใช้กล้องสำหรับถ่ายใต้น้ำ และแนะนำเกี่ยวกับกระบวนการทำวิจัย “เสียงผ่านภาพ” ผู้เข้าร่วมกิจกรรมใช้เวลา 2 อาทิตย์ช่วงเดือนกันยายน ปี 2554 ในการถ่ายภาพ เมื่อถ่ายภาพเสร็จคณะนักวิจัยได้ทำการพิมพ์ภาพแล้วนำกลับไปชุมชน เพื่อให้ผู้ถ่ายภาพอธิบายเรื่องราวต่างๆที่แฝงอยู่ในรูปภาพเหล่านั้น ดังนั้นหนังสือเล่มนี้ได้นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับประวัติบ้านท่าเขาผ่านประสบการณ์ของคนท้องถิ่นต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและสิ่งแวดล้อม

